

Toimintakertomus 2017

Kulttuurin ja vapaa-ajan toimiala

The logo for Helsinki, featuring the word "Helsinki" in a white, sans-serif font inside a white outline of a speech bubble or rounded rectangle with a small tail at the bottom.

Helsinki

Sisältö

Toimialan tehtävät ja organisaatio	3
Kulttuurin palvelukokonaisuus.....	4
Liikunnan palvelukokonaisuus	4
Nuorison palvelukokonaisuus	4
Toimialajohtajan katsaus	5
Kulttuuri.....	7
Helsingin kaupunginkirjasto	8
Helsingin kaupunginmuseo	9
HAM Helsingin taidemuseo	10
Helsingin kaupunginorkesteri	10
Yleiset kulttuuripalvelut.....	11
Liikunta.....	12
Liikuntaan aktivointi	12
Liikuntapaikat	14
Ulkoilupalvelut	15
Nuoriso.....	16
Alueellinen nuorisotyö	16
Nuorten työelämätaidot	17
Nuorten ryhmien ja järjestöjen tukeminen.....	17
Hankkeet	18
Nuorten vaikuttamisjärjestelmä Ruuti.....	19
Toimialan hallinto	20
Hallintopalvelut	20
Henkilöstöpalvelut	20
Kehittämispalvelut	21
Talous- ja suunnittelupalvelut.....	22
Tietohallintopalvelut.....	23
Tilapalvelut	23
Viestintä- ja markkinointipalvelut.....	24
Kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunta	25
Puheenjohtajan katsaus	25
Lautakunnan jäsenet	26
Toiminta.....	26
Kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunnan jaostot	27
Liitteet	29

Toimialan tehtävät ja organisaatio

Kulttuurin ja vapaa-ajan toimiala ylläpitää ja parantaa eri-ikäisten helsinkiläisten mahdollisuuksia henkiseen ja fyysiseen hyvinvointiin, sivistymiseen sekä aktiiviseen kansalaisuuteen ja tukee Helsingin elinvoimaisuutta.

Toimiala vastaa kirjastoaineistosta, museo- ja taidemuseokokoelmista ja kulttuuriperinnön ylläpitämisestä. Toimiala huolehtii kulttuuriympäristön vaalimiseen liittyvistä viranomaistehtävistä.

Kulttuurin ja vapaa-ajan toimiala toimii kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunnan alaisuudessa.

Kulttuuripalvelukokonaisuus vastaa kaupungin kulttuuripolitiikasta sekä kirjasto-, kulttuuri-, orkesteri-, museo- ja taidemuseotoiminnoista. Kulttuuripalvelukokonaisuus vastaa sille kuuluvista valtakunnallisista ja alueellisista erityistehtävistä, joista laeilla erikseen säädetään.

Liikuntapalvelukokonaisuus vastaa liikunnasta ja liikuntapolitiikasta sekä liikunnan järjestämisestä ja liikuntapaikoista sekä leirintäalueesta.

Nuorisopalvelukokonaisuus huolehtii nuorisotyöstä ja nuorisopolitiikasta.

Palvelukokonaisuuksien lisäksi toimialalla on hallinto, joka huolehtii toimialan hallinto- ja tukipalveluista.

Kulttuurin palvelukokonaisuus

Kaupunginkirjasto tarjoaa pääsyn aineistoihin, tietoon ja kulttuurisisältöihin, edistää lukemista ja kirjallisuutta sekä tarjoaa tukea tiedon hankintaan ja käyttöön. Kirjasto hoitaa yleisten kirjastojen valtakunnallista kehittämissuhteita.

Kaupunginmuseo huolehtii kaupungin museopalveluista ja kulttuurihistoriallisesta kokoelmasta, kulttuuriympäristön vaalimisesta. Kaupunginmuseo toimii maakuntamuseona.

Kaupunginorkesteri huolehtii sinfoniaorkesteritoiminnasta ja tuottaa klassisen musiikin palveluita.

Kaupungin taidemuseo (HAM) huolehtii kaupungin taidemuseopalveluista ja taidekokoelmasta. Taidemuseo toimii aluetaidemuseona.

Yleiset kulttuuripalvelut vastaa alueellisista kulttuurikeskuksista, eri kohderyhmille suunnatuista kulttuuripalveluista sekä taiteen ja kulttuurin avustuksista.

Liikunnan palvelukokonaisuus

Liikuntaan aktivointi huolehtii liikunnanohjauksesta, kansalais- ja seuratoiminnan tukemisesta ja tapahtumista.

Liikuntapaikat huolehtii sisä- ja ulkoliikuntapaikkojen hoitamisesta ja niiden palveluista.

Ulkoilupalvelut huolehtii ulkoilu- ja leirintäalueiden, reittien ja lähiliikuntapaikkojen hoitamisesta ja palveluista sekä merellisistä palveluista.

Nuorison palvelukokonaisuus

Itäinen nuorisotyö huolehtii nuorisotyöstä kaupungin itä- ja kaakkoisosissa sekä nuorisjärjestöjen ja nuorisotoiminnan tukemisesta.

Läntinen nuorisotyö huolehtii nuorisotyöstä kaupungin etelä- ja länsiosissa sekä ruotsinkielisestä nuorisotyöstä.

Pohjoinen nuorisotyö huolehtii nuorisotyöstä kaupungin pohjois- ja koillisosissa ja digitaalisen nuorisotyön kansallisesta kehittämisestä.

Toimialajohtajan katsaus

Reilusti hyvää – 20 miljoonaa vapauden kokemusta

Onko viulunsoitto sama kuin voimistelu? Mikä yhdistää kirjastovirkailijaa, nuorisotyöntekijää, orkesterimuusikkoa ja liikuntapaikanhoitajaa? Mitä samaa on country-konsertissa ja uimahallissa? Missä asioissa museo ja ulkoilusaari löytävät toisensa?

Kulttuurin ja vapaa-ajan toimiala perustettiin seitsemästä virastosta, ja se aloitti toimintansa 1.6.2017. Muutos on ollut valtava. Olemme kaikki 1800 ammattilaista joutuneet opettelemaan uusia tapoja. Toimialamuutos tarkoitti monelle, että työtehtävä, työporukka ja työpiste vaihtuivat.

Kulttuurin ja vapaa-ajan palvelujen yhteistä ajatusta haarukoitiin koko henkilöstölle toteutetulla kyselyllä. Pääviesti oli vahva. Suuri osa työntekijöistä piti tärkeänä, että kaikille on oikeus ja mahdollisuus kokea asioita riippumatta taustasta, postinumerosta, iästä tai taloudesta. Työntekijämme eivät ole sattumalta Helsingillä töissä. Täällä halutaan tehdä reilua hyvää.

Henkilöstön vastauksista puristettiin toimialalle kolme kantavaa arvoa: osallisuus, yhdenvertaisuus ja vaikuttavuus. Työpajoissa viimeisteltiin neljä yhteistä tavoitetta, jotka valtuusto kirjasi kaupungin hallintosääntöön. Kulttuurin ja vapaa-ajan toimialan yhteinen tehtävä on vahvistaa kuntalaisten mielen ja kehon hyvinvointia, aktiivista kansalaisuutta, sivistystä sekä Helsingin ja helsinkiläisten elinvoimaa.

Taloustieteen Nobelin vuonna 1998 voittanut intialainen filosofi Amartya Sen on kirjoittanut, että hyvä elämä on elämä, jota itsellä on syytä arvostaa. "Syytä arvostaa" tarkoittaa, että hyvään elämään liittyy harkintaa ja valintoja. Koulutus, sivistys, yhtäläiset mahdollisuudet ja asioiden laaja-alainen kokeminen luovat perustan sille, että ihminen todella on vapaa ja kyvykäs elämään elämää, jota pitää arvokkaana. Amartya Senin mukaan vapaus ohjata omaa elämää ja tehdä siinä valintoja on sekä hyvinvoinnin edellytys että hyvinvointityön tavoite. Senin ajattelussa vapaus ei ole irtonaisuutta muista, vaan mahdollisuus toimia toisten hyväksi ja elää yhteiskunnassa kokonaisena itsenä.

Juuri tästä kokemusten rikkaudesta ja valinnan merkityksestä on kyse kaikissa kulttuurin ja vapaa-ajan palveluissa. Sekä nuorilla että vanhemmillä helsinkiläisillä on oltava mahdollisuus kokea asioita ennen kuin pitää arvioida, ovatko ne omaan elämään sopivia. Kokeilun mahdollisuuksia tarjoavat liikuntalajin esittely koululla, tanssiryhmä nuorisotalolla, Helsingin historiallisten kuvien avaaminen verkkoon, kansainvälinen taidenäyttely, hyvä kirja, klassisen musiikin konsertti, kaupunginosatapahtuma, lasten taidekasvatus tai veneretki.

Suomen itsenäisyyden 100-vuotisjuhlavuonna 2017 olimme mukana toteuttamassa yli 20 miljoonaa kokemusta helsinkiläisille. Tuotamme korkealaatuisia palveluja sekä houkuttelemme ihmisiä niiden pariin. Kuntalaisella ei ole velvollisuutta tulla Liikuntamyllyyn tai Musiikkitalolle, mutta meidän velvollisuutemme on tavoitella viimeistäkin arkaa, kiireistä, yksinäistä, penseää tai ennakkoluuloista.

Toimialan omien palvelujen päälle tulevat vielä kaikki ne kokemukset, jotka syntyvät avustuksina jaettavilla 60 miljoonalla eurolla järjestöissä, kulttuurilaitoksissa tai liikuntapaikoissa. Muutoksen keskellä saavutimme tai reilusti ylitimme yhtä lukuun ottamatta kaikki 17 sitovaa tavoitettamme. Iso kiitos koko porukallemme aikamoisesta rutistuksesta.

Kaupunginvaltuusto asetti syksyllä 2017 meille selvät suuntaviivat tulevaisuuteen. Tehtäviämme seuraavat neljä vuotta ovat esimerkiksi Helsingin parantaminen tapahtumakaupunkina, liikkumisen lisääminen, lasten ja nuorten vaikuttamis- ja harrastusmahdollisuuksien parantaminen, kaupunginosien omaleimaisuuden vahvistaminen sekä merellisen Helsingin kehittäminen.

Strategiatavoitteista löytyvät vastaukset myös alun kysymyksiin. Viulu ja voimistelu ovat molemmat keinoja varmistaa jokaiselle mahdollisuus harrastukseen. Kirjastovirkailija, nuorisotyöntekijä, orkesterimuusikko ja liikuntapaikanhoitaja ovat kaikki tuottamassa helsinkiläisille ainutlaatuisia kokemuksia ja kohtaamisia. Maailmanmusiikki ja uinti ovat molemmat hyvinvointitekoja. Taidemuseo ja ulkoilusaaret rakentavat yhdessä merellistä julkisen taiteen suur tapahtumaa. Tästä on kulttuurin ja vapaa-ajan toimiala tehty.

Tommi Laitio

Kulttuuri

Kulttuuripalvelukokonaisuuteen yhdistettiin organisaatiomuutoksen yhteydessä 1.6.2017 viisi virastoa. Kahden museon, kirjaston, kaupunginorkesterin ja yleisten kulttuuripalvelujen ensimmäinen reilu puoli vuotta oli yhteisten sisältöjen ja toiminnan hakemista. Työn alla oli palvelukokonaisuuden roolin hahmottaminen koko toimialan ja varsinkin itsenäisten palvelujen välillä. Palvelukokonaisuuden alueella vaikuttaa muun muassa neljä eri lainsäädäntöä.

Kulttuurin palvelujen suosio on noususuunnassa. Vuoden tähtisaavutuksia olivat kaupunginmuseon ja Savoy-teatterin kaikkien aikojen kävijäennätykset sekä taidemuseon ja kirjaston kasvavat kävijäluvut, Maunula-talon menestys ja kapellimestari Susanna Mälkin menestyksekkäs ensimmäinen kausi. Uusi kaupunginmuseo voitti useita kotimaisia ja kansainvälisiä palkintoja, ja Helsingin.fi-palvelun avaaminen kuntalaisille aiheutti yleisöryntäyksen myös kaupunginmuseon verkkosivuille. Yleisten kulttuuripalvelujen perusteellisesti valmisteltu avustusuudistus osoittautui onnistuneeksi. Toimialan ensimmäisessä yhteisessä asiakastytytyväisyystutkimuksessa kulttuuripalveluiden keskiarvotulokset vaihtelivat skaalalla 4,46–4,69, kun maksimiarvosana oli viisi.

Kaupunkistrategian valmistuminen vauhditti työn konkretisoimista. ”Maailman toimivimpaan kaupunkiin” halutaan runsas kulttuuritarjonta. Näiden tavoitteiden myötä aloitettiin Töölönlahden toimijoiden kehittämissyhteistyö, jossa kaupungille tuli vetäjän rooli sekä Suvilahden kehittäminen ja Merellisen biennaalin valmistelu. Tapahtumatuotannon uudelleenjärjestely käynnistyi. Kulttuurin ja sosiaali- ja terveystoimialan yhteinen toiminta ikäihmisten kulttuuripalvelujen parantamiseksi jatkui, ja sen keskiöön alkoi nousta tulevan sote-ratkaisun sekä maakuntien perustamisen vaikutus. Yhteisiä ratkaisuja lasten palveluissa pohjustettiin muun muassa kartoittamalla kulttuuripalvelukokonaisuuden toimijoiden yhteistyö koulujen kanssa. Keskusteluihin Helsingissä toimivista ja kaupunkiin suunnitelluista museoista ja niiden mahdollisista muutoksista osallistuttiin monin tavoin.

Museotoiminnan edellytykset kaupungissa kohenivat olennaisesti, kun toukokuussa vietettiin taidemuseo HAMin ja kaupunginmuseon yhteisen kokoelmakeskuksen avajaisia Vantaan Turvalaaksossa. Kokoelmat ovat museotoiminnan perusta. Yhteinen kokoelmakeskus parantaa kokoelmanhallintaa ja kokoelmien säilytystasoa ja tuo ne paremmin asiakkaiden ulottuville.

Suomi 100-vuotisjuhlaa vietettiin kulttuuripalveluissa monin tavoin. Vuosi huipentui kirjastojen, kulttuurikeskusten ja taidemuseon itsenäisyyspäivän etkoihin, Finlandia-talolla vietettyyn juhluvuoden monikulttuuriseen itsenäisyyspäivään sekä keskustakirjasto Oodin rakennustyömaan juhlavalaistukseen.

Kirjastotoimenjohtaja Tuula Haavisto valittiin kaupungin kulttuurijohtajaksi, ja hänen seuraajakseen kirjastopalvelujen johtajaksi valittiin Katri Vääntinen. Muiden palvelujen johtajiksi valittiin Tiina Merisalo (kaupunginmuseo), Maija Tanninen-Mattila (HAM Helsingin taidemuseo), Stuba Nikula (Yleiset kulttuuripalvelut). Kaupunginorkesterin intendentti Gita Kadambi siirtyi Suomen Kansallisopperan ja -baletin pääjohtajaksi. Hänen tilalleen valittiin Aleks Malmberg, joka aloitti työnsä vuoden 2018 alusta.

Helsingin kaupunginkirjasto

Kaupunginkirjasto on käyttäjilleen merkityksellinen ja tärkeä lähipalvelu, joka tavoittaa vuosittain yli 80 prosenttia väestöstä kattavasti eri kaupunginosissa. Kirjastolla oli aktiivinen lukemisen, tapahtumien ja keskustakirjasto Oodin toiminnan suunnittelun vuosi. Uusi kirjastolaki tuli voimaan 1.1.2017. Lukemisen ja kirjallisuuden edistämisen lisäksi laki antoi kirjastojen tehtäviksi tukea aktiivista kansalaisuutta, demokratiaa ja sananvapautta. Tehtävää lähdettiin toteuttamaan kumppanien kanssa.

Vuodenvaihteessa avautunut Maunula-talo osoittautui hyvin suosituksi. Uusissa tiloissa Maunulan kirjaston kävijämäärä moninkertaistui vuoden aikana. Menestys perustuu uuteen toimintakonseptiin, jossa alueen asukkaat ovat olleet suunnitteluvaiheesta alkaen tiiviisti mukana kehittämässä ja toteuttamassa talon palveluja. Kirjasto on avoinna samaan aikaan kuin koko talo, vaikka henkilökuntaa ei ole jatkuvasti paikalla.

Kansalaisia osallistavaa työtettä sovellettiin myös Laajasalon uuteen ostoskeskukseen valmistuvan kirjaston suunnittelussa. Malmin kirjasto avautui peruskorjauksen jälkeen, Kallion kirjasto suljettiin loppuvuonna korjausten ajaksi. Kontulan ja Viikin kirjastot osallistuivat valtakunnalliseen kehittämishankkeeseen, jossa kirjaston henkilöstö, käyttäjät ja päättäjät yhdessä ideoivat keinoja tehdä kirjastojen palvelut tunnetuiksi ja helppokäyttöisemmiksi.

Vuoden aikana keskustakirjasto Oodin hahmo kohosi ydinkeskustaan, ja kansalaisilta vuosien mittaan kerätyistä kirjastounelmista alkoi tulla totta. Kaupunginkirjaston asiantuntijat olivat aktiivisesti mukana Oodin rakennushankkeessa, jossa ajankohtaista oli mm. irtokaluste-suunnittelu. Useita sopimusneuvotteluja Oodiin tulevien kumppaniorganisaatioiden kanssa oli meneillään.

Oodi avataan vuoden 2018 lopussa kaupunginkirjaston nykyisellä henkilöstöllä heikentämättä alueellisia kirjastopalveluja. Haasteen ratkaisemiseksi kaupunginkirjastossa valmisteltiin henkilöstösuunnitelmaa, uusia järjestelmäratkaisuja sekä alueelliseen yhteistyöhön perustuvaa palvelualuemallia. Vuoden lopussa työstettiin kirjaston tiimirakennetta työpajoissa. Palvelualuemalli ja tiimirakenne otetaan käyttöön vuoden 2018 aikana.

Kirjastokäyntien määrä nousi 6,5 miljoonaan. Kasvua oli 4 prosenttia vaikka aukiolotunteja oli remonttien vuoksi edellisvuotta vähemmän. Fyysisten käyntien lisäksi verkkopalvelujen käyttömäärät jatkoivat kasvuaan. Elektronisten aineistojen käyttö kasvoi 51 prosenttia ja e-aineiston hankintamäärä lähes kolminkertaistui. E-kirjoja lainattiin yhteensä 143 000 kertaa. Aineistolainoja tehtiin lähes 9 miljoonaa. Fyysisen aineiston kokonaislainausmäärä laski kolme prosenttia, mitä selittää erityisesti musiikkiäänitteiden lainojen 21 prosentin vähenemä. Digitalisaation myötä yhä yleisempi kirjastonkäyttötapa on varata aineisto verkon kautta: aineistovarausten määrä kasvoi noin 10 prosenttia.

Kirjaston laaja tapahtumatuotanto ulottuu kaikkiin kaupunginosiin ja tavoittaa laajasti kaikenikäisiä. Tapahtumien yhteismäärä oli 7 760, osallistujia 175 876. Näistä oli käyttäjäkoulutuksia 750 (12 291 osallistujaa), aineistovinkkauksia 727 (17 371) ja näyttelyitä 372. Loput olivat muita tapahtumia, kuten kirjailijavierailuja, lukupiirejä, nuorten kirjallisuustapahtumia, satutunteja ja luentoja. Pehmoeläinten yöpymiset kirjastoissa saavuttivat suuren suosion lasten parissa ja tulivat huomatuksi mediassakin.

Vuoden aikana Helsingin kaupunki otti vastuulleen uuden kirjastolainsäädännön mukaisen valtakunnallisen kehittämistehtävän. Siitä vastaa kaupunginkirjaston valtakunnallinen

kehittämisyksikkö. Yksikkö tuotti Kirjastot.fi-palveluita (käyntejä yli 5,3 miljoonaa), alan viestintäpalveluja sekä edisti kirjastojen välistä yhteistyötä.

Helsingin kaupunginmuseo

Kaupunginmuseon vuosi 2017 oli erityisen menestyksellinen. Uusi kaupunginmuseo valittiin Suomen Vuoden museoksi ja se voitti Museums + Heritage Awardin kansainvälisten museoiden sarjan sekä Laatuokeskuksen Quality Innovation Award -kilpailun julkisten toimijoiden sarjan.

Asiakas- ja käyttömäärät löivät taas ennätyksiä. Museon palveluita käytti 1 378 664 asiakasta, mikä on 150 prosenttia yli talousarvotavoitteen. Asiakkaista 434 509 oli museokävijöitä. Uuden kaupunginmuseon kävijämäärät kasvoivat avajaisvuodesta 14,3 prosenttia. Kaikkiaan näyttelykävijöiden määrä kasvoi edellisestä vuodesta 8,3 prosenttia. Opastettuja ryhmäkävijöitä oli 25 501, kasvua edellisvuoteen 65 prosenttia. Museon verkkosivukäyntien määrä kasvoi 43 prosenttia ja niillä vieraili 923 376 asiakasta. Muuta asiantuntijapalvelua sai 20 799 asiakasta. Yleisötapahtumia museo järjesti 136, joista suurimmat ajoittuvat Lux Helsingin, Helsinki-päivän ja Taiteiden yön yhteyteen.

Uuden kaupunginmuseon 4. krs on urbaanien, aktiivisten ja ennakkoluulottomien aikuisten kohde kokeellisine ja valtavirrasta poikkeavine sisältöineen. Haju-näyttelyn aistikokemuksessa saattoi 9.4. saakka virittäytyä hajujen nostamiin muistoihin. Toukokuussa avattu Helsexinki-näyttely perustui Helsingissä asuvien tai työskentelevien ihmisten omakohtaisiin kokemuksiin seksuaalisuudesta, sukupuolesta ja seksistä sekä jakoi ajankohtaista tietoa seksuaalioikeuksiin liittyen. Myytinmurtajat-oheisohjelmassa tarjottiin yhteistyökumppaneiden kanssa helsinkiläisille nuorille seksuaalikasvatusaiheisia työpajoja.

Hakasalmen huvilan Musiikkia! Kaupungin soivat muistot -näyttely jatkui helmikuun loppuun. Syksyllä avattu Suomi 100 -juhlavuoden hanke 100 ja rapiat -näyttely tehtiin yhdessä seitsemän satavuotiaan helsinkiläisen kanssa. Lisäksi esillä olivat valokuvataiteilija Vesa Tynin uutta ja vanhaa valokuvaa yhdistävät muotokuvakollaasit. Vanhus, ikäihminen vai seniorikansalainen? -kokonaisuus oli koottu museon valokuvakokoelmista.

Ruiskumestarin talo avattiin uudistettuna.

Päiväkodeille ja kouluille tarjotuissa ohjelmissa painottui yhteys opetussuunnitelmiin ja ilmiöoppimiseen. Museopedagogialla tuetaan myös Helsinkiin muuttaneiden kotoutumista. Pedagogista ohjelmaa oli vuoden aikana eniten tarjolla Lasten kaupungissa, Helsingin valitut palat -näyttelyssä ja Helsexinki-näyttelyssä. Muistojen matkalaukku -palvelun laukkuja lainattiin noin 50 palvelutaloon, vanhustenkeskukseen, yhteisöön, päiväkotiin ja kouluun.

Erityisesti valokuvakokoelmien saavutettavuuden kannalta tärkeä uudistus oli urauurtavan Helsingin kuvien.fi -palvelun avaaminen. Noin 50 000 valokuvaa on nyt vapaasti verkossa korkearesoluutiokuvina. Palvelussa oli lähes 300 000 käyntiä vuoden loppuun mennessä.

Kulttuuriympäristötyötä on tehty Helsingissä ja keskisellä Uudellamaalla yhteistyössä kuntien kaavoituksen, rakennusvalvonnan ja Uudenmaan Ely-keskuksen kanssa. Helsingissä kaupunginmuseo antaa viranomaislausunnot myös muinaisjäännostojen osalta. Kaupunkilaiset voivat osallistua kulttuuriympäristön suojeluun Adoptoi monumentti -toiminnan kautta. Lausuntoja ja muistioita annettiin yhteensä 755.

HAM Helsingin taidemuseo

HAM Helsingin taidemuseolla oli toinen kävijäennätysvuosi: näyttelyt ja oheistapahtumat vetivät Tennispalatsiin yhteensä 203 000 kävijää (vuonna 2016 kävijöitä oli 253 511). Taidemuseon päänäyttely oli Modernia elämää – Suomalainen modernismi ja kansainvälisyys, joka oli osa Suomi 100 ohjelmistoa. Näyttely tehtiin viiden museon yhteistyönä. Kävijöitä oli neljän kuukauden aikana yli 60 000.

Erityisesti alkuvuoden Yayoi Kusaman retrospektiivi ja Tykö Sallisen tarina, kevään ja kesän Nautinto ja syksyn Eero Nelimarkan, Pekka Kauhasen ja Ola Kolehmainen näyttelyt houkuttelivat yleisöjä. Tennispalatsissa nähtiin vuoden aikana kaikkiaan 21 näyttelyä mukaan luettuina HAM-gallerian ja HAM-kulman näyttelyt. Lisäksi toteutettiin 424 näyttelyopastusta ja 238 työpajaa.

Marraskuun 30. päivä julkistettiin Kasarmitorilla kuvanveistäjä Pekka Kauhasen Talvisodan muistomerkki ja veistos lahjoitettiin kaupungille. Arbiksessa julkistettiin kaksi Cris af Enehielmin teosta, Elämä on yhtä juhlaa ja Swing. Uusia julkisen taiteen hankkeita käynnistettiin julkisen taiteen määrärahoilla kolme. Prosenttiperiaatteella toteutettavia julkisen taiteen hankkeita käynnistettiin peräti 12.

Vuoden aikana HAMin kokoelmista sijoitettiin kaikkiaan 97 taideteosta kaupungin eri kohteisiin.

Helsingin kaupunginorkesteri

Konserttikausi 2016–2017 oli kapellimestari Susanna Mälkin ensimmäinen Helsingin kaupunginorkesterin ylikapellimestarina. Ohjelmiston punaisena lankana oli ranskalainen musiikki. Syyskaudella 2017 siirryttiin germaaniseen ja keskieurooppalaiseen musiikkiin. Kalenterivuoden 2017 aikana Helsingin kaupunginorkesteri järjesti Musiikkitalossa 46 sinfoniakonserttia. Viihdekonsertteja ja vastaavia järjestettiin 5 ja lastenkonsertteja 23. Lisäksi orkesteri konsertoi Helsingin juhlatuokioilla, Maj Lind -pianokilpailussa sekä Tukholman Östersjöfestivalilla. Syyskauden kamarimusiikkiviikolla esiintymisiä oli eri puolilla kaupunkia, muun muassa alueellisissa kulttuuritaloissa ja useissa museoissa.

Orkesterin konsertteihin ja muihin esiintymisiin otti osaa vuoden aikana yhteensä 111 939 kuulijaa. Sinfoniakonserttien täyttöaste oli kansallisesti ja kansainvälisesti mitattuna erinomainen 91,7 prosenttia. Konserteista tehtiin 18 HKO Screen -verkkolähetystä, jotka tavoittivat yhteensä noin 50 000 katsojaa. YLE Radio 1 teki konserteista kahdeksan suoraa radiolähetystä.

Orkesterin yleisötyömuodot Kummilapsiprojekti, avoimet kenraaliharjoitukset, taiteilijatapaamiset, Juniorikonsertti ja Pienet alkusoitot jatkuivat. Uusia toimintamuotoja olivat Kaupunginorkesteri kuuluu kaikkialle! -kamarimusiikkikonsertit sekä Opi suomea laulaen -työpajat maahanmuuttajille. Erityiskohteina olivat varhaiskasvatus ja alkuopetus.

Yleiset kulttuuripalvelut

Yleisissä kulttuuripalveluissa kehitettiin ja vahvistettiin asukaslähtöistä, alueellista kulttuuri- ja tapahtumatoimintaa. Kulttuuritarjonnassa huomioitiin kasvava väestö, maahanmuuttajien lisääntyvä osuus, väestön ikääntyminen ja asuinalueiden erot hyvinvoinnissa. Ohjelmallinen yhteistyö aloitettiin Maunula-talon kanssa.

Savoy-teatteri vietti 30-vuotisjuhlaan ja teki jälleen kävijäennätyksen, kun esityksissä kävi yhteensä 95 126 henkilöä. Vuosi olikin toista kertaa peräkkäin nettobudjetoidun Savoy-teatterin kaikkien aikojen ennätysvuosi. Vuodesta 2012 alkaen Savoy'n yleisömäärä on kasvanut 53 %. Ohjelmisto koostui monipuolisesta maailmanmusiikin tarjonnasta, jazzista, popista, klassisesta musiikista, tanssista, elokuvista sekä kirjallisuustapahtumista ja seminaareista.

Espan lava keräsi noin 102 000 kävijää. Sekä Savoy että Espan lava tekivät laajaa tuotanto- ja markkinointiyhteistyötä yksityisen, julkisen ja kolmannen sektorin toimijoiden kanssa.

Taiteen ja kulttuurin avustusjärjestelmä uudistettiin tehdyn selvitystyön, laajan kuulemisen ja lautakunnan tekemien linjausten perusteella 1.6. lukien aiempaa joustavammaksi. Samassa yhteydessä yhtenäistettiin avustusten arviointikriteerit ja jatkettiin sähköisen avustusjärjestelmän uudistamishanketta. Taiteen ja kulttuurin avustuksiin käytettiin noin 17,7 miljoonaa euroa. Vuoden aikana käsiteltiin 792 hakemusta ja avustusta myönnettiin 592 hakijalle.

Yleiset kulttuuripalvelut vastasi 13 kuntatoimijan muodostaman kulttuurisen seniori- ja vanhustyön Aili-verkostohankkeesta. Työllistämishankkeina toteutettiin 13 muusikon Stadin juhlaorkesteriprojekti ja taiteilijoita päiväkoteihin tuonut Snadien Artsumpi Stadi -hanke. Hanketta ollaan pilotointivaiheen jälkeen vakinaistamassa kasvatuksen ja koulutuksen toimialalle.

Monikulttuurisen kulttuurikeskus Caisan uudet tilat löytyivät Leipätehtaan rakennuksesta Sörnäisissä, missä toiminta käynnistyy syyskauden 2018 alkaessa.

Kulttuurikeskusten esityksiä ja näyttelyjä, yhteensä seitsemän kulttuurikeskuksen yhdeksässä salissa ja galleriatiloissa, toteutui 1673, kun tavoite oli 1600. Kävijöitä oli 447 449, kun tavoite oli 320 000. Taide- ja kulttuuriopetuksen opetustuntien määrätavoite oli 12 000 tuntia ja toteuma 16 479 tuntia. Osa näistä rahoitettiin ulkopuolisella rahoituksella, muun muassa Suomen kulttuurirahaston ja Svenska kulturfondenin valtakunnalliselta Taidetestaajat -hankkeelta, jossa Annantalo toimii Helsingin alueen pääkoordinaattorina

Liikunta

Kaupungin organisaatiouudistuksen myötä myös liikunnan sisäinen palvelurakenne uusittiin. Liikuntaviraston ydinpalvelut jatkoivat toimintaansa aiemman neljän osaston sijaan kolmessa palvelussa: liikuntaan aktivointi-, liikuntapaikat- ja ulkoilupalveluissa. Liikuntaviraston kolme osastopäällikköä jatkoivat uudessa organisaatiossa: liikuntajohtajana Tarja Loikkanen, Liikuntapaikat -palvelun päällikkönä Petteri Huurre ja Ulkoilupalvelujen päällikkönä Stefan Fröberg. Tuuli Salospohja aloitti uutena Liikuntaan aktivointi -palvelun päällikkönä 1.8.

Liikuntapalvelun molemmat sitovat toiminnalliset tavoitteet saavutettiin. Isosta organisaatiouudistuksesta huolimatta asiakkaiden kokonaistyytyväisyys palveluihin nousi verrattaessa sitä edellisvuoden vastaaviin tuloksiin. Asiakastyytyväisyyttä mitattiin monitoimi- ja uimahalleissa, tekojääkentillä, ohjatun liikunnan palveluissa sekä veneily- ja tilavarauspalveluissa. Lisäksi monitoimi- ja uimahallien käyntikertatavoite 1,8 miljoonaa ylittyi kymmenillä tuhansilla.

Liikuntapalvelun toiminta oli laajaa ja monipuolista. Palveluiden kokonaiskävijämäärät olivat vuoden päättyessä 9 miljoonaa. Esimerkiksi monitoimihalleissa Töölön kisahallissa ja Liikuntamylyssä, kummassakin kävi vuoden aikana yli 500 000 liikkujaa. Liikuntapalveluita tarjottiin kaikenikäisille. Viikoittain järjestettiin noin 4 500 liikuntaryhmää eri puolilla Helsinkiä. Käyntikertoja ulkokentillä oli runsaat 3,6 miljoonaa ja uimarannoilla lähes 800 000.

Suomi 100 -juhlavuosi toi lisämausteen tapahtumarikkaaseen vuoteen. Aiempien vuosien tapaan osa tapahtumista järjestettiin itse ja osassa oltiin mukana tapahtuman mahdollistajana tai toteuttajana. Yksi näyttävimmistä oli Helsinki Ice Challenge -teemaiset jääkiekon ulkoilmaottelut Kaisaniemen kentällä joulukuussa. Koko Suomi Luistelee -tapahtumat järjestettiin yhteistyössä taitoluisteluliiton ja liikuntaseurojen kanssa. Kumpulan maauimalan toimialayhteisen Back to school -tapahtuman iltahetkiä vietettiin elokuussa Stadin juhlaorkesterin säestämänä. Unelmien liikuntapäivänä toukokuussa aktivoitiin kaikenikäisiä liikkujia eri puolilla kaupunkia ja jo perinteinen Paloheinän talvirieha koululaisten talvilomaviikolla innosti tuhansia liikkeelle.

Helsingin liikuntastrategian 2013–2017 loppuraportti valmistui liikuntalautakunnan toimikauden päättyessä 31.5.2017. Strategian tavoitteet ja toimenpiteet etenivät suunnitelmien mukaan. Sen monet teemat ja tavoitteet ovat edelleen erityisen ajankohtaisia, esimerkkinä ”Terveyttä edistävän liikunnan lisääminen ja liikkumattomuuden vähentäminen”. Tavoitteeseen kuuluvat mm. lasten ja nuorten hyvinvointisuunnitelman mukaiset lapsia liikkumaan aktivoivat liikuntahankkeet.

Kaupunkistrategian valmistuminen loppuvuodesta vauhditti liikunnan tavoitteiden toteutumista. Liikkuva Helsinki on yksi uuden kaupunkistrategian kärkihankkeista. Helsinkiläisten liikkumisen lisäämiseen satsataan tulevina vuosina vahvasti muun muassa kaupungin Liikkumisohjelman avulla. Maailman toimivin kaupunki on myös maailman liikkuvin kaupunki.

Liikuntaan aktivointi

Liikuntaan aktivointi -palvelu muodostettiin organisaatiouudistuksen yhteydessä liikuntaviraston kolmeen eri osastoon kuuluneista palveluista. Palvelun yksiköitä ovat Kohdennetut

liikuntapalvelut, mm. liikunnanohjaus ja liikuntaneuvonta eri alueilla, Liikunnan edistämisyksikkö, mm. liikuntapalveluiden suunnittelu ja hankkeet sekä Kumppanuusyksikkö, mm. liikuntatilojen varaus, avustukset ja tapahtumat. Liikuntaan aktivointi -palvelu vastaa käytännössä suurelta osin kaupungin tarjoamien liikuntapalveluiden sisällöntuotannosta.

Liikuntaan aktivointia toteutettiin kaiken kaikkiaan vähintään yhtä laajasti kuin edellisenä vuotena. Erityisesti palvelun omien tapahtumien järjestämiseen panostettiin paljon, ja ne herättivät jälleen suurta kiinnostusta. Esimerkiksi Liikkuen kouluun -tapahtuma keräsi toukokuussa yli 5 000 esikoululaista liikkumaan ja kokeilemaan erilaisia liikuntalajeja yhdessä. Toukokuussa ja elokuussa järjestetyille liikunnan Kick off -päiville osallistui samoin yli 5 000 yläkouluun siirtyvää nuorta. Koko Suomi luistelee -tapahtumissa kävijöitä oli yli 3000, hiihtolomalla järjestetyssä Paloheinän talviriehassa noin 3 600 kävijää. European Week of Sports -konseptin Suomen pää tapahtuma School Action Day toteutettiin Vantaalla syyskuussa Helsingin, Espoon ja Vantaan liikuntapalveluiden yhteistyönä. Tapahtumassa liikkui 4 000 perusopetuksen oppilasta. Back to School -tapahtuma keräsi Kumpulan maauimalaan 1 400 kävijää elokuussa.

Liikuntaan aktivointi -palvelu tuki yhteensä 422 000 eurolla yhteistyösopimuksin 16 suurta liikuntatapahtumaa ja kansainvälistä urheilukilpailua Helsingissä. Yhteistyötapahtumia olivat muun muassa pikaluistelun nuorten MM-kilpailut, taitoluistelun MM-kilpailut, Eurobasket, Kuninkuusravit, Helsinki Horse Show, Hevoset Kaivarissa -tapahtuma, joukkuevoimistelun MM-kilpailut, lentopallon maailmanliiga, Hesa Cup ja Stadi Cup, Helsinki sekä Helsinki Ice Challenge. Yhteistyösopimukseen liittyi toiminnallinen ja viestinnällinen vastikkeellisuus. Tapahtumajärjestäjät tuottivat maksutonta liikuntaa helsinkiläisille, minkä lisäksi Helsingin kaupunki sai näkyvyyttä tapahtumissa ja tapahtumien viestinnässä.

Helsinkiläisten yhdistysten, yritysten ja yhteisöjen järjestämiä liikuntatapahtumia tuettiin 77 000 eurolla ja avustusta myönnettiin yhteensä 91 tapahtumalle. Helsinkiläisille noin 370 liikuntaseuralle sekä erityis- ja eläkeläisryhmille myönnettiin 7 589 000 euroa toiminta- ja tilankäyttöavustuksia. Seurojen ja lajien edustajia tavattiin muun muassa olosuhteisiin, vuorojenjakoon ja avustuksiin liittyvissä asioissa erilaisissa lajitapaamisissa, seuraparlamentissa ja joulukuun seurafoorumissa.

Koulujen liikuntasalien ilta- ja vapaa-ajankäytön hallinta siirtyi liikuntapalvelulle 1.6.2017. Liikuntapalvelu myönsi vuorot ensimmäistä kertaa kaikkiin kouluihin talvikaudelle 2017–2018 ja vastasi koulujen iltavalvonnan tilaamisesta. Kulttuurin ja vapaa-ajan sekä kasvatuksen ja koulutuksen toimialalla sovittiin, että 50 prosenttia kouluista siirtyy omavalvontaan 1.1.2018. Liikuntapalvelu, kasvatuksen ja koulutuksen toimiala sekä kaupunkiympäristön toimiala valmistelivat yhteistyössä omavalvontaan siirtymistä.

Palvelun omia liikuntakursseja järjestettiin 13 toimipisteessä sekä useiden koulujen liikuntasaleissa muun muassa senioreille, työikäisille ja erityisryhmille. Muiden alueellisten palveluntuottajien kanssa verkostoyhteistyönä tuotettua lähiöliikuntaa järjestettiin Jakomäen, Maunulan, Myllypuron ja Pihlajamäen alueilla. Aktiivix-liikuntaneuvonta henkilöille, jotka ovat tyypin 2 diabetesriskissä tai ovat siihen jo sairastuneet tai joiden painoindeksi (BMI) on yli 30, oli jo vakiintunutta toimintaa. Vähän liikkuville kuntalaisille kohdennetuissa liikuntainfoissa kävi vuoden aikana yli 300 asiakasta.

Liikkuva koulu -ohjelman kärkenä oli KouluPT (Personal Trainer) -toimintamallin kehittäminen. Koulut ja oppilaat ottivat palvelun innokkaasti vastaan, ja kysyntään oli ajoittain jopa haasteellista vastata. Liikkuva Koulu -ohjelma laajeni myös toiselle asteelle: syksyllä käynnistyneeseen Liikkuva opiskelu -pilottikokeiluun lähti mukaan kolme lukiota ja kolme ammattioppilaitosta. Kaksi puolipäiväistä liikuntapalveluihin palkattua liikunnanohjaajaa toimii

oppilaitoksissa mentorina ja tukena toimintakulttuurin muutostyössä. Easy Sport -toimintaa jatkettiin helsinkiläisillä alakouluilla yhteistyössä liikuntaseurojen kanssa entiseen tapaan iltapäivisin.

Vuonna 2017 toteutettuja, jo hyvää jalansijaa palvelutuotannossa saaneita ja pitkään jatkuneita hankkeita olivat muun muassa nuorille suunnatut NYT-liikunta ja Fun Action. Vuoden lopussa NYT-liikunta päätettiin vakinaistaa ja Fun Action laajentaa koko Helsingin alueelle vuoden 2018 aikana. Lisäksi toteutettiin useita muitakin hankkeita, kuten Voimaa Vanhuuteen, maahanmuuttajille suunnatut Kotoutumista liikunnan keinoin ja Naiset yhdessä liikkeelle hankkeet. Kolmivuotisen palvelumuotoiluhankkeen keinoin edistettiin kokeilukulttuuria ja yhteisöllisyyttä sekä osallisuuden ja osallistumisen mahdollisuuksia liikuntapalveluiden suunnittelussa. Aktiivista arkea lähioissa -hanke kohdentui Itä-Helsingin Jakomäen ja Myllypuron lähiöihin.

Liikuntapaikat

Liikuntapaikat-palvelun uuden organisaation toiminta käynnistyi 1.6. ja sisä- ja ulkoliikuntapaikat yhdistettiin saman aluepohjaisesti rakennetun organisaation alaisuuteen. Tässä yhteydessä 240 hengen organisaation eri yksiköt ja tiimit saivat pääosin myös uudet esimiehet. Vuoden aikana selvitettiin laajasti liikuntapaikkojen siivoustyön organisointia. Lopulta päädyttiin ratkaisuun, jossa siivoushenkilöstö jää edelleen kiinteäksi osaksi liikuntapaikkoja.

Liikuntapaikkojen koko vuoden yhdistetyn tuloksen mukaan maauimaloiden, uimahallien ja monitoimihallien sitova suoritettava tavoite 1 800 000 kävijää saavutettiin, vaikka maauimaloiden kävijämäärä jäi huonojen kesäsäiden seurauksena edellisiä vuosia pienemmäksi. Muiden toiminnallisten tavoitteiden osalta sisäliikuntapaikkojen yhteenlaskettu kävijätavoite ylitettiin, kun taas ulkokenttien osalta haasteelliset talvisäät alku- ja loppuvuodesta sekä kesällä verottivat kävijämääriä.

Liikuntapaikkojen asiakkaat olivat edelleen hyvin tyytyväisiä saamiinsa palveluihin. Loppuvuodesta tehdyssä asiakastytyväisyystutkimuksessa yleisarvosanat olivat monitoimihalleissa 4,23 (3,97 vuonna 2016), tekojääkentillä 4,14 (3,97) ja uimahalleissa 4,25 (4,31).

Merkittävimpiä investointitoita vuoden aikana olivat Uimastadionin hyppy- ja lastenaltaan laatoitustyöt, Talin ja Vuosaaren liikuntapuistojen tekonurmien uusiminen sekä Tehtaanpuiston uusi tekonurmi. Uimastadionilla alkoivat syksyllä myös ison uima-altaan laatoitustyöt, jotka jatkuvat kevääseen 2018. Vuoden aikana jatkettiin Jätkäsaaren liikuntapuiston ja Bunkkerin liikuntatilojen suunnittelua sekä Pirkkolan jäähallien perusparannuksen hankesuunnittelua. Bunkkerin liikuntatilojen valmistuminen valitettavasti viivästyy suunnitelman mukaisista vuosista 2019–2020 hallinto-oikeuden kumottua hankepäätöksen.

Yksityisiä liikuntapaikkarakentamishankkeita oli vireillä vuoden aikana lukuisia. Jalkapalloseurojen tekonurmihankkeista valmistuivat kentät Lassilaan ja Kurkimäkeen. Muista hankkeista päätöksentekoon etenivät mm. Kivikon agilityhalli ja Meilahden liikuntapuiston uudet kuplahallit. Merkittävin valmistelussa oleva hanke oli Garden Helsinki – kiinteistö- ja liikuntakokonaisuus Töölön urheilukeskittymän alueelle.

Liikuntapaikat-palvelu oli omalta osaltaan mahdollistamassa lukuisten liikuntatapahtumien toteuttamisen. Esimerkiksi Oulunkylän tekojäädalla järjestettiin helmikuussa hyvissä

olosuhteissa junioreiden pikaluistelun MM-kilpailut. Miesten koripallon EM-karsintakilpailujen ennakkotilaisuuksia järjestettiin syyskuussa myös Töölön kishallissa. Itsenäisyyspäivänä kaikki kaupungin 7 tekojääkenttää olivat maksuttomien yleisöluistelutapahtumien näyttämönä.

Ulkoilupalvelut

Organisaatiomuutoksen myötä ulkoilupalvelut muodostettiin entisen liikuntaviraston merellisestä osastosta sekä ulkoliikuntapalveluiden mannerulkoilusta. Suuri toiminnallinen muutos tehtiin myös keskittämällä koko liikuntapalvelun tekniset palvelut ulkoilupalveluiden vastuulle.

Ulkoilupalveluiden palvelutaso pysyi edellisvuoden tasolla. Talvikausi 2016–2017 oli vähäluminen ja pakkaspäiviä oli vähän. Hiihtolatuja ylläpidettiin vain lyhyehkön ajan ja reilun 200 kilometrin latuverkostosta vain 40–50 kilometriä saatiin hiihtokuntoon muutamaksi viikoksi. Paloheinän ja Vuosaaren Mustavuoren kunnostetuilla tykkilumiladuilla oli runsaasti hiihtäjiä vähäisen luonnonlumitilanteen vuoksi. Edellisvuoden tapaan matkaluisteluratoja ei voitu tehdä lainkaan Helsingin edustalle leudon talven vuoksi.

Kesäajan uimarantapalvelut kärsivät huonosta säästä. Uimarantojen kävijämäärätavoitteet kuitenkin saavutettiin. Ulkoilupalveluiden hallinnoimilla 26 uimarannalla kävi hiukan yli 712 000 asiakasta. Kylmä kesä vaikutti myös kävijöiden määrään ulkoilusaarissa. Kaunissaaren kävijämäärät pysyivät edellisvuoden tasolla, sitä vastoin Uunisaaren ja Pihlajasaaren kävijämäärissä ei päästy edellisvuoden tasolle. Pihlajasaarella on havaittu jo muutaman vuoden ajan kävijämäärien väheneminen, mikä johtunee monen uuden Helsingin edustalla sijaitsevan ulkoilusaaren avaamisesta virkistyskäyttöön.

Paloheinän liikuntapuistoon valmistui lokakuussa kuntoportaat. Portaajat ovat samankaltaiset kuin Malminkartanon mäessä. Myös uudet kuntoportaajat saavuttivat heti suuren suosion. Niihin asetetuilla laskureilla mitattiin yhteensä 186 862 nousua kahden kuukauden (6.10.–6.12.) aikana. Portaajat suunniteltiin Malminkartanon portaita leveämmiksi niin että niissä mahtuu hyvin liikkumaan samanaikaisesti sekä ylös- että alaspäin. Portaiden valaistus on suunniteltu toteutettavaksi vuonna 2018.

Merellisen toiminnan tilapäisen tukikohdan rakentaminen Rajasaareen alkoi syksyllä ja sen on määrä valmistua keväksi 2018. Tukikohta helpottaa huomattavasti läntisen veneilytiimin toimintaa. Kalastuslupien myynti pysyi edellisvuoden tasolla ja lupia myytiin yhteensä 7 478. Kaikki kaupungin vajaat 12 000 venepaikkaa saatiin vuokrattua, ja asiakkaita jäi paljon myös jonottamaan paikkoja. Uusi vesireittiliikennereitti avattiin Isosaareen.

Rastilan leirintäalueen yöpymiset pysyivät edellisvuoden tasolla, yöpymisiä oli yhteensä runsaat 92 000. SF-Caravan ry valitsi Rastila Campingin Suomen parhaaksi yleiseksi leirintäalueeksi.

Nuoriso

Nuorisopalvelukokonaisuuden vuotta voi kuvata sekä muutoksen että toiminnan vakiinnuttamisen vuodeksi. Entisessä nuorisoasiainkeskuksessa toteutettiin kaikkia toimipaikkoja koskettanut organisaatiouudistus vuonna 2016. Organisaatiouudistuksen taustalla ja syynä oli aiemmin hyväksytty nuorisotyön uusi suunta. Nyt saatettiin loppuun aiemmin käynnistetyt toiminnan kehittämisen kärkihankkeet.

Nuorisoasianjohtajana aloitti 1.6.2017 entisen nuorisoasiainkeskuksen osastopäällikkö Mikko Vatka. Alueellisiin nuorisotyöpalveluihin valittiin päälliköiksi Katri Kairamo (itäinen), Tiina Hörkkö (läntinen) ja Heidi Hällman (pohjoinen).

Vuosi 2017 oli nuorisopalveluiden toiminnan vakiinnuttamisen vuosi, jonka aikana uusi alueperustainen nuorisotyön toimintamalli pystyttiin vakiinnuttamaan toimintaympäristön muuttuessa. Muutoksista huolimatta nuorisopalvelukokonaisuus saavutti ja ylitti sitovat tavoitteensa.

Nuorisopalvelukokonaisuus tavoittelee sitä, että koko Helsinki on nuorille kiva paikka. Kiva on sitä, että on kavereita, tekemistä ja on muille tärkeä. Helsinkiläinen nuori osaa nähdä maailman toisten silmin.

Tämän vision suuntaan etenemistä mitattiin seuraamalla käyntikertojen, toiminnan tuottamiseen osallistuneiden nuorten sekä nuorten pienryhmien määriä. Numeeristen mittareiden rinnalla palvelukokonaisuuden yhtenä sitovana onnistuneena tavoitteena oli laajentaa RuutiBudjetti-toimintamalli koko kaupungin kattavaksi.

Vuonna 2017 päättyivät tutkimus- ja kehittämishanke Hyvä vapaa-aika sekä Safe Stadi-hanke. Hyvä vapaa-aika hanke lisäsi ymmärrystä siitä, miten mielekäs ja terveyttä edistävä vapaa-aika ja harrastustoiminta vaikuttavat nuoren elämänlaatuun, hyvinvointiin ja koulumenestykseen. Safe Stadi tavoitteli Helsingistä entistäkin turvallisempaa paikkaa kaikille kaupunkilaisille.

Alueellinen nuorisotyö

Nuorisotyön keskiössä ovat nuorten osallisuus, toiminnallisuus ja yhdenvertaisuus. Nämä periaatteet toteutuivat monipuolisissa työmuodoissa kuten harrastus- ja pienryhmätoiminta, kurssit, avoin toiminta, tapahtumat, leirit ja kansainväliset nuorisovaihdot. Lähes 2 800 nuorta oli mukana näiden toimintojen suunnittelussa tai toteuttamisessa.

Itselle mieluisaa tekemistä nuoret harrastivat lukuisissa kerhoissa ja ryhmissä. Pienryhmiä toimi vuoden aikana yhteensä 2 820. Kestosuosikki harrastustoiminnassa on liikunta. Uutena toimintana alkoi Lauantaiiliiga, jossa 13 joukkueessa noin 350 nuorta kisaa kerran kuukaudessa sisäjätkäpallossa. Tanssitoiminta kiinnostaa myös edelleen. Maksuttomia tanssiryhmiä toimi eri puolilla Helsinkiä noin 30 ja Kulttuuriareena Gloriassa järjestetyssä joulunäytöksessä nähtiin parhaat palat opituista askeleista.

Digitaaliset pelit ovat kasvava osa nuorten elämää ja nuorisokulttuuria. Seitsemän pelitoimintatilaa osana nuorisotaloja vastasivat tähän tarpeeseen. Osana pelitoimintaa toteutettiin useita laneja, koodausleiri ja robottikerhotoimintaa.

Toimintaa oli myös koululaisten loma-aikoina. Perinteinen talvilomaviikon tapahtuma Reaktori järjestettiin Helsingin messukeskuksessa. Vaikka monet nuorisotalot pitivät kesätaukoa juhannuksen jälkeen, oli kesäkausi vilkas toimintojen siirtyessä nuorisotalojen pihoilta, puistoihin, urheilukentille ja leireille.

Nuorisotyön tehtävänä on edistää yhdenvertaisuutta ja tasa-arvoa. Uutena toimintana yhteistyössä Heseta ry:n kanssa käynnistyi nuorten toimintakeskus Hapessa Sateenkaareva -toiminta, joka oli myös ruotsinkielinen. Romaninuurille suunnattu toiminta siirtyi Malminkartanosta Itäkeskukseen.

Nuorten työelämätaidot

Kesäseteli, kesätyöt, kerhojen ohjaus, omien vahvuuksien tunnistaminen, Ansio-kurssi, CV-paja, hygieniapassikoulutukset, kesätyöinfot ja elävä ammattikirjasto ovat esimerkkejä siitä, miten nuorisotyössä nuoret vahvistavat työelämätaitojaan. Koulutus- ja uravalintoja on tuettu myös yksilöllisten ja ryhmissä tapahtuvien tulevaisuuskeskustelujen avulla sekä ohjaamalla nuoria Ohjaamon palveluihin.

Maunula-talossa toimiva Månsas Deli on konkreettinen esimerkki nuorisotyön ja toisen asteen oppilaitoksen yhteistyöstä. Kahvilan toiminnasta vastaa ryhmä nuoria, jotka oppivat käytännössä työtä tekemällä ja Stadin Ammattiopisto kirjaa tästä nuorille opintosuoritukset.

Kesäseteli jaettiin kolmatta kertaa kaikille helsinkiläisille ja Helsingissä koulua käyville 9-luokkalaisille nuorille. Seteleitä jaettiin yhteensä 5 133 ja sen käyttöaste oli 29 prosenttia, kun yhteensä 1 483 nuorta työllistyi kesätöihin setelin avulla.

Nuorten ryhmien ja järjestöjen tukeminen

Kansalaistoiminnan laaja tukeminen oli toimintavuonna kumppanuusyksikön keskeinen tehtävä. Raha-avustusten osalta hakemuksia saapui 446. Toiminta-avustuksina myönnettiin 764 000 euroa, palkkausavustuksina 721 000 euroa, loma-aikojen leiriavustuksina 630 000 euroa ja projektiavustuksina 71 150 euroa. Avustuksia myönnettiin 245 nuorisojärjestölle- tai toimintaryhmälle. Loma-aikojen leiriavustuksen tuella järjestöt toteuttivat ennätysmäärän leirejä, yhteensä 425, joille osallistui peräti 10 000 helsinkiläislästä ja -nuorta.

Avustusten käytön valvontaan kiinnitettiin erityistä huomiota. Avustusta saavista järjestöistä arvottiin kuusi järjestöä, joille tehtiin ulkopuolinen tilinpitotarkastus. Palkkausavustusta hakeneille järjestöille toteutettiin laaja toiminnan arviointi. Nyt toteutettu järjestöjen toiminnan arviointi oli järjestyksessään viides.

Östersundomin nuorisotalon muutostyöt saatiin valmiiksi ja tilat vastaavat nyt paremmin ryhmien ja järjestöjen kurssi- ja leiritoimintaan liittyviä tarpeita. Käyttöaste nousi merkittävästi, kun vuoden aikana palveltiin 9 415 leiriläistä (vuonna 2016 leiriläisiä oli 5 716).

Hankkeet

Maahanmuuttajanuorten Helsinki -hankkeessa käynnistyi kaksi uutta osahanketta, joissa kohderyhmänä on maahanmuuttajataustaisten nuorten vanhemmat. Yhdessä hankkeessa jaetaan tietoa pääkaupunkiseudun 2. asteen koulutustarjonnasta ja vahvistetaan vanhempien ymmärrystä koulutuksen merkityksestä nuorelle. Toisessa hankkeessa teemana on nuorten päihde- ja mielenterveysongelmat. Hankkeissa toiminta perustuu vahvasti vertaistukeen ja sitä toteutetaan yhteisöille ja perheille tutuissa ympäristöissä.

Kaverikahvila-toiminnan nimi muuttui. Vertaisoppimiseen perustuvassa Buddyschool-toiminnassa oli mukana 20 koulua ja yli 1 100 nuorta.

Työelämäkokemusten lisäämiseen pureutuvassa osahankkeessa yli 300 nuorta sai ensimmäisen työkokemuksen ja työtunteja syntyi yhteensä yli 11 000. Nuoret työskentelivät muun muassa veteraanien ja yksinhuoltajien auttamiseksi sekä asuinalueidensa tapahtumissa. Uusien työpaikkojen syntyminen mahdollistui yhteistyössä yli 40 kumppanin kanssa sekä hyödyntämällä uusimpia mobiilisovelluksia.

Kesällä 2017 **Digitalents Helsinki** -hanke pääsi vauhtiin. Hankkeessa on aloitettu digitaaliseen työelämään perustuva toiminta, jossa nuorten osaamista kehitetään työelämätarpeiden pohjalta yhdessä media-, peli-, ohjelmointi- ja ICT-alan yritysten ja oppilaitosten kanssa. Hankkeessa on innovoitu uudenlaisia menetelmiä nuorten urapolkuihin, osaamisen kehittämiseen ja teknologiakasvatukseen. Toimintaan osallistui liki sata nuorta. Yhteistuotantoja yritysten ja kaupungin toimijoiden kanssa toteutui 40. Nuorten rekrytoinneissa painotettiin motivaatiota oppimiseen.

Oman muotoinen koti -hanke päättyi. Hankkeessa kehitetty malli vanhusten ja nuorten yhteisasumisesta vakainaistettiin palvelutalo Rudolfiin. Mallissa nuoret saavat kohtuuhintaisen vuokra-asunnon palvelutalosta ja sitoutuvat viettämään aikaa palvelutalon vanhusten kanssa. Työn ja asumisen yhdistävää mallia toteuttavat hankkeessa kumppaneina olleet Y-säätiö ja Nuorisoesuntoliitto myös hankkeen päättymisen jälkeen.

Euroopan komissio palkitsi hankkeen toiseksi parhaana asunnottomuutta vähentävänä projektina Euroopassa. Hankkeen asumisen ja työn yhdistävä malli valittiin 15 idean finaaliin 326 hakijan joukosta Vuosisadan rakentajat -haastekilpailussa.

Safe Stadi -hankkeessa tuettiin turvapaikanhakija- ja muita maahanmuuttajataustaisia nuoria kotoutumisessa ja tehtiin vihapuhevastaista työtä. Työmuotoina olivat jalkautuminen muun muassa kaduille ja kauppakeskuksiin, infotilaisuudet sekä ryhmä- ja yksilötyö. Hanke toteutettiin yhteistyössä Kalliolan Nuoret ry:n, Monik ry:n ja ulkopuolisen viestintätoimiston kanssa. Eri toiminnoissa kohdattiin lähes 20 000 nuorta. Hankkeessa tuotettiin *100 oivallusta Safe Stadista* -julkaisu, johon on koottu ideoita ja esimerkkejä nuorten kotouttamisen tukemisesta.

Hankkeen aikana vahvistettiin verkostoja ja opittiin entistä paremmin ymmärtämään vasta maahan muuttaneiden nuorten tarpeita. Nuorten palautteen perusteella jalkautuvalle työlle on tarvetta. Hankkeen myötä saatiin neljä uutta vakanssia jalkautuvaan työhön.

Nuorten vaikuttamisjärjestelmä Ruuti

Nuorten vaikuttamisjärjestelmä Ruudin toiminta laajeni kaikille alueille. Ruutibudjetti toteutettiin yhteensä 54 yläkoulussa ja siihen liittyviin erilaisiin tilaisuuksia osallistui liki 15 000 nuorta. Ruutibudjetti on prosessi, jonka kautta saatiin runsaasti konkreettisia ideoita siitä, minkälaisia sisältöjä nuorisotyössä tulisi nuorten mielestä toteuttaa.

Joulukuussa järjestetyssä RuutiGaalassa jaettiin 200 000 euroa nuorten ehdottamille toiminnoille. Näitä olivat muun muassa nuorten kahvilatoiminnan kehittäminen Itä-Helsingissä, nuorten työllisyysmahdollisuuksien parantaminen Kannelmäen ja Malminkartanon alueella, hygieniapassi kaikille 9-luokkalaisille pohjoisen nuorisotyön alueella ja ilmaiset liikuntakokeilutunnit nuorisotaloilla.

Ruudin ydinryhmän vaalit järjestettiin ensimmäistä kertaa kouluilla. Äänestysprosentti nousi huimasti edellisvuoden 11,9 prosentista 39,9 prosenttiin. Kaupunginhallitus vahvisti Ruudin ydinryhmän muuttamisen nuorisoneuvostoksi, ja siihen valittiin 20 iältään 13–17-vuotiasta jäsentä.

Toimialan hallinto

Kulttuurin ja vapaa-ajan toimialan hallinnon rakentaminen eteni vuoden 2017 johtamisjärjestelmäuudistuksen tavoitteiden mukaisesti. Toimialan hallinto muodostettiin yhdistämällä seitsemän viraston hallinto- ja tukipalvelutoiminnot, ja siihen siirtyi 1.6. alkaen noin 170 henkilöä.

Keskeiset henkilövalinnat tehtiin keväällä 2017. Hallintojohtajaksi valittiin Kirsti Laine-Hendolin. Seitsemän hallinnon palvelun päälliköiksi valittiin Pia Uljas (hallintopäällikkö), Marja-Liisa Komulainen (kehittämispalvelupäällikkö), Kirsi Kallio (henkilöstöpäällikkö), Jussi Vehviläinen (tietohallintopäällikkö), Sampo Pajari/Ari Tirri (talous- ja suunnittelupäällikkö), Matti Kuusela (tilapalvelupäällikkö) ja Saara Suojoki (viestintä- ja markkinointipäällikkö).

Kaikki hallinnon palvelut laativat palvelujen kyvykkyysskartat ja selvittivät ydinprosessejaan sekä laativat henkilöstölleen niitä vastaavat tehtäväkuvat ja nimikkeet.

Henkilöstön voimavarat ja hyvinvointi olivat keskeinen johtamisen kohde vuoden aikana. Esimiesten ja hallintoon siirtyneiden työmäärä oli suuri ja poikkeuksellinen. Kaupunginkanslia myönsi toimialan hallinnon henkilöstön TYHY-hankkeelle 60 000 euron rahoituksen, jonka turvin kaikki hallinto- ja tukipalvelujen palvelut osallistuivat tyhy-prosessiin.

Hallintopalvelut

Hallintopalvelujen päätöksenteon tuki vastasi lautakunta- ja jaostotyöskentelyn käynnistymisestä ja varmisti viranhaltijapäätöksenteon sujumisen. Yksikkö vastasi myös toimialan toimintasäännön täydennyksistä ja käynnisti koordinoinnin toimialan valmistautumiseksi EU:n tietosuoja-asetuksen voimaantuloon toukokuussa 2018. Seitsemän viraston lautakuntien ja johtokuntien ja virastojen arkistojen päättämistyö aloitettiin toukokuussa. Työ jatkuu vuoden 2018 aikana.

Yleiset toimistopalvelut tuotti hallinnollisia tukipalveluita ja vastasi yleisistä toimistopalveluista sekä sihteerin- ja vahtimestaripalveluista. Yksikkö takasi monen hallinnollisen perustoiminnon sujumisen toimialan rakentamisessa.

Henkilöstöpalvelut

Henkilöstöpalvelut vastasi toimialauudistuksen henkilöstösuunnittelusta. Syksyn aikana laadittiin mm. hallinto- ja tukipalveluiden tehtävien vaativuuden arvioinnit, palkkamääräittelyt ja nimikkeet sekä hoidettiin sisäiset ilmoittautumiset tehtäviin. Saman aikaisesti aloitettiin seitsemän eri lähtöviraston hr-käytäntöjen yhtenäistäminen sekä henkilöstöpalveluiden erilaiset keskustelufoorumit niin esimiesten kuin henkilöstön edustajien kanssa. Toimialauudistus muutosprosessina ja toimialauudistukseen liittynyt koko kaupunkia koskeva johtamismallin muutos näkyi vahvasti henkilöstöpalveluiden arjessa. Esimiehille järjestettiin erilaisia koulutustilaisuuksia mm. henkilöstöhallinnon sähköisiin järjestelmiin.

Henkilöstöpalveluilla oli iso rooli koko toimialan esimiehille suunnatuissa työkykyjohtamisen valmennuksissa yhteistyössä työterveyshuollon ja työsuojelun kanssa. Valmennuksen tavoitteena oli mm. esimiehen roolin ja tehtävien kirkastaminen, esimiehen osaamisen vahvistaminen ja lisääminen työkykyjohtamisen malleista ja keinosta sekä yhteistyökumppaneista. Valmennuksiin osallistui 95,9 prosenttia toimialan esimiehistä. Valmennukset olivat myös osa toimialan tulospalkkiota ja tavoite toteutui näitä osin 100-prosenttisesti.

Toimialan henkilöstömäärä oli vuoden lopussa 1948 henkilöä. Toistaiseksi voimassa olevassa työsuhteessa henkilöstöstä oli 81 prosenttia (1 584 henkilöä), määräaikaista 12 prosenttia (229) ja työllistettyjä 7 prosenttia (135). Naisia oli 54 prosenttia (1 051) ja miehiä 46 prosenttia (897). Erilaisia ammattinimikkeitä oli yhteensä 260. Henkilöstöä oli kaikissa ikäluokissa alle 30-vuotiaista yli 60-vuotiaisiin. Suurimman ikäryhmän muodostavat 50–59-vuotiaat, joita on koko toimialan henkilöstöstä 591.

Kehittämispalvelut

Kehittämispalvelut vastasi seitsemässä virastossa aloitettujen erityistehtävien hoitamisesta, esim. sote-toimialan kanssa yhdessä toteutetusta kulttuurisesta vanhustyöstä.

Vuoden aikana osallistuttiin toimialan rakentamiseen ja valtuuston syyskuussa hyväksymän kaupunkistrategian toteuttamiseen toimialalla. Kaupunkistrategian tunnettuutta edistettiin luomalla yhteinen työkirja yksiköiden kokouksiin. Toimialan henkilöstölle ja johdolle järjestetyissä alueellisissa foorumeissa keskusteltiin strategian ja yhteistyön mahdollisuuksista. Tilaisuuksien koosteita käytettiin toimintasuunnitelman valmistelussa.

Toimialan sisäistä tunnettuutta edistettiin järjestämällä henkilöstölle 35 #stadintekijät – esittelykierrosta, joiden aikana henkilöstö sai tutustua toimialan sisällä valitsemaansa toimipaikkaan tai työyhteisöön.

Kehittämispalvelut osallistui:

- toimialan ensimmäisen talousarvion ja tulosbudjetin sekä toimintasuunnitelman valmisteluun
- toimialan yhteisen henkilöstön kehittämisverkoston ja -alustan käyttöönottoon
- Liikkuvat-verkoston toiminnan sekä kaupungin hyvinvointijohtamisen uusien johtamisrakenteiden käyttöönottoon
- osallisuusmallin päätöksen mukaisesti kaupungin vapaaehtoistoiminnan koordinaattoreiden keskittämiseen toimialalle
- toimialan hanketoiminnan toimintamallin sekä hankesalkun käyttöönottoon
- toimialan toimintapa ja toimitila -hankkeen valmisteluun
- Helsingin 9-luokkalaisille suunnatun Kesäseteli-työllistämiskokonaisuuden toteutukseen
- Kesäsetelin sähköistämisen ja kolmivuotisen pilotin arviointiin
- Lasten ja nuorten toiminnallisen päivän toteutuksen mallintamiseen osana uutta opetussuunnitelmaa. Mallintaminen toteutettiin yhdessä kasvatuksen ja koulutuksen toimialan kanssa.

Talous- ja suunnittelupalvelut

Talous- ja suunnittelupalvelut vastasi toimialan talouden suunnittelusta ja -seurannasta, talouden tukiprosesseista ja lakkautettujen virastojen tilinpäätösten valmistelusta.

Uudelle toimialalle laadittiin tulosbudjetti ajalle 1.6.–31.12.2017.

Johtamisjärjestelmämuutos vaikutti laajalti talouden vuosisuunniteluun ja -aikatauluihin. Kaupunginhallitus hyväksyi 12.6.2017 vuoden 2018 talousarvioehdotuksen raamin ja laatimishojeen, minkä jälkeen käynnistyi vuoden 2018 talousarvion valmistelutyö. Kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunta hyväksyi vuoden 2018 talousarvioehdotuksen 22.8.2017.

Talous- ja suunnittelupalvelut turvasi talouden perusprosessien ja -toimintojen jatkuvuuden uudessa organisaatiossa. Työn alla oli samanaikaisesti vuoden 2017 välitilinpäätösten/lakkautettujen virastojen tilinpäätösten, tulosbudjetin sekä vuoden 2018 talousarvion valmistelua.

Käyttötalous

Kulttuurin ja vapaa-ajan toimialan budjetissa tuloille oli varattu määrärahaa 14,3 ja menoille 108,1 miljoonaa euroa. Tulojen ja menojen erotus, eli toimintakate, oli -93,7 miljoonaa. Toimiala on nettobudjetoitu, mikä edellyttää toimintakatteessa pysymistä.

Tilinpäätöksessä tulot olivat 17,2 ja menot 110,8 miljoonaa euroa. Tulot ylittivät budjetin 2,9 miljoonalla eurolla ja menoylitys oli 2,7 miljoonaa euroa. Näin ollen toimintakate ylittyi 0,2 miljoonalla eurolla eli taloustavoitteessa pysyttiin toimialatasolla.

Investoinnit

Irtaimen omaisuuden hankintoihin osoitettuja määrärahoja oli yhteensä 4 854 000 euroa sekä 245 000 kaupunginmuseon ylitysesitys vuodelle 2017. Vuonna 2017 käytettiin noin 2 699 000 euroa, josta ICT-hankintoihin osuus oli noin 679 000 euroa. Toimiala on esittänyt säästyneiden investointimäärärahojen osalta ylitysoikeutta vuoden 2018 talousarvioon.

Toimialan merkittäviä vuoden 2017 investointeja palveluittain oli useita. Kirjastopalveluissa Kallion kirjaston palvelualueen uusiminen ja Keskustakirjastohanke. Yleisissä kulttuuripalveluissa päivitettiin teatteritekniisiä laitteita ja kalusteita kulttuuritaloihin. Kaupunginmuseon Hakasalmen huvilaan hankittiin muunneltavat näyttelyrakenteet ja Aleksanterinkadun museotiloihin asennettiin induktiosilmukat parantamaan saavutettavuutta. Taidemuseo hankki taidetta eri kokoelmiin. Liikuntapalvelujen suurimpia hankintoja olivat jäänhoitokone Pirkkolan liikuntapuistoon ja latukone lähiliikuntayksikköön. Nuorisopalvelut hankki eri toimipisteisiin kalusteita ja laitteita.

Avustukset

Vuonna 2017 laitosavustuksia myönnettiin toimialalla yhteensä 25 763 000 euroa. Laitosavustuksilla tuettiin kulttuuria ja liikuntaa edistäviä toimijoita Helsingissä. Tukimuotoina olivat laina-, toiminta- ja vuokra-avustus.

Kulttuurin laitosavustuksia (16 825 000 euroa) saivat Helsingin teatterisäätiö sr ja Suomen Kansallisoopperan säätiö sr.

Liikunnan laitosavustuksia (8 938 000 euroa) myönnettiin seuraaville toimijoille: Helsinki Stadion Oy, Jääkentäsäätiö sr, Mäkelänrinteen Uintikeskus Oy, Stadion-säätiö sr, Urheiluhallit Oy, Vuosaaren Urheilutalo Oy, Suomalaisen yhteiskoulun Oy, Nuorisojääkenttä Oy, Suomen urheilumuseosäätiö sr, Lauttasaaren yhteiskoulun kannatusyhdistys ry, Tapanilan urheilutalosaatiö sr, Urhea-säätiö sr.

Laitosavustusten lisäksi toimialalla jaettiin järjestöavustuksia ja muita avustuksia yhteensä 27 659 000 euroa:

- kulttuuripalveluissa yhteensä 17 809 000 euroa
- liikuntapalveluissa 7 665 000 euroa
- nuorisopalveluissa 2 185 000 euroa

Tietohallintopalvelut

Tietohallintopalvelujen vuosi oli tasapainoillua uuden organisaation rakentamisen ja toiminnan jatkuvuuden turvaamisen välillä. Palvelujen turvaamisen ja kehittämisen tueksi käynnistettiin tavoitearkkitehtuuryö keväällä 2017. Työssä määriteltiin painopisteet toimialan digitalisaatiolle ja suuntaviivat vuonna 2018 jatkuvalla ICT-kehittämiselle sekä järjestelmien ja sopimusten yhtenäistämiseksi.

Vuoden kehityshankkeisiin kuuluivat liikunnan uuden tila- ja kurssivarausjärjestelmän käyttöönotto ja liikuntapaikkojen kassa- ja kulunvalvontajärjestelmän uusiminen. Varaamoresurssivarauspalvelun kehittämistä jatkettiin ja tilojen kulunvalvontaratkaisuja kehitettiin omatoimikäyttöä varten.

Tietohallintopalvelut ja kaupunginkirjasto valmistelivat yhdessä vuonna 2018 avattavan Oodin laite- ja järjestelmäohjelmistojen. Kaupunginkirjaston aineiston kellutus- logistiikkajärjestelmään liittyvää teknologiaa päivitettiin. Yhdessä HAMin ja kaupunginmuseon kanssa uusittiin museoiden kokoelmanhallintajärjestelmä. Laite-, järjestelmä- ja toimintatapakehityksen tueksi aloitettiin toimialan digitalisaatiosuunnitelman laatiminen. Suunnitelma valmistuu keväällä 2018.

Tilapalvelut

Toimialauudistuksen yhteydessä keskitettiin ensimmäistä kertaa tiloihin, valmius-, varautumis- ja turvallisuusasioiden edistämiseen, ympäristöpalveluiden ja kunnossapidon koodointiin liittyvät tehtävät. Muutoksen haasteellisuutta tilapalveluiden kannalta lisäsi se, että tärkein yhteistyökumppani Kaupunkiympäristön toimiala toteutti omassa organisaatiouudistuksessaan merkittäviä muutoksia etenkin omassa sisäisessä yhteistyössä ja päätöksentekoon liittyvissä järjestelyissä. Osaamisen keskittäminen toimialan omaan tilapalveluun osoittautui hyväksi.

Tilahankkeiden osalta merkittävimmät hankkeet etenivät suunnittelupöydillä ja työmailla. Näitä olivat mm. kirjasto Oodi, Laajasalon uuteen ostoskeskukseen tulevat kirjaston ja nuorisopalveluiden tilat, Kulttuurikeskus Caisan uudet tilat, Vuosaaren tukikohta ja Pirkkolan jäähallien peruseräparannus. Vuosi oli aiempaa hiljaisempi uusien tilojen avajaisien suhteen, mutta useita tärkeitä toiminnallisia uudistuksia saatiin valmiiksi esimerkkinä Malmin kirjaston hanke, jossa parannettiin tilojen esteettömyyttä, akustiikkaa sekä tilojen muunneltavuutta asukkaiden ja henkilökunnan toiveiden ja ideoita pohjalta.

Toimialan ympäristöasioiden hallinta pohjautuu kaupungin ympäristöpolitiikkaan ja palvelujen omiin tavoitteisiin. Tavoitteena on, että vuoden 2020 loppuun mennessä palvelujen ympäristöjohtamisessa noudatetaan kevennettyjen järjestelmien periaatteita, esimerkkinä Ekokompassijärjestelmän käyttöönotto. Ympäristötavoitteiden toteutumisen seuranta kuvataan kaupungin vuosittaisessa ympäristöraportissa.

Viestintä- ja markkinointipalvelut

Kulttuurin ja vapaa-ajan viestintä- ja markkinointipalvelut muodostettiin keskittämällä kuuden entisen viraston viestintä- ja markkinointitiimit kahdeksi yksiköksi. Markkinointiviestinnän yksikön vastuulle kuuluivat ennen muuta toimialan palveluiden ja tapahtumien markkinointi ja mainonta, graafinen suunnittelu ja brändinhallinta. Asiakkuudet ja vuorovaikutus -yksikkö puolestaan vastasi muun muassa päätösviestinnästä sekä sisäisestä viestinnästä mukaan lukien toimialauudistuksen muutosviestintään liittyvät tehtävät. Lisäksi viestinnälle ja markkinoinnille tuli muutoksessa uusia tehtäviä, kuten osallisuuden menetelmien tukeminen ja toimialan yritys yhteistyön koordinointi keskitetyksi.

Toimialan osallisuutta koskevaan tulospalkkiotavoitteeseen liittyen osa toimialan henkilöstöstä koulutettiin viestintä- ja markkinointipalveluiden asiantuntijoiden johdolla kaupunkiyhteisen osallisuuspelin vetäjiksi ja peluutti kaikkiaan yli sata osallisuuspeliä. Yhdessä ulkopuolisen palvelumuotoilutoimiston kanssa kehitetty, kansainvälistäkin huomiota saanut osallisuuspeli auttaa työntekijöitä ottamaan kaupunkilaiset ja yhteistyökumppanit entistä paremmin mukaan palveluiden kehittämiseen ja yhdessä tekemiseen.

Kulttuurin, liikunnan ja nuorison moninaisten palveluiden sujuva ja tehokas markkinointi pyrittiin uudessa keskitetyssä mallissa turvaamaan organisoimalla markkinointiviestinnän yksikkö alueellisiin tiimeihin. Alueellisten tiimien työn tuloksena tuotettiin lukuisia, suuria ja pieniä markkinointikampanjoita sekä tiimien yhteisenä ponnistuksena muun muassa toimialan tapahtumamarkkinoinnin ensimmäinen yhteisesite Kulttuurin kevät 2018. Toimialan ruotsinkielinen viestintä ja markkinointi keskitettiin viestintä- ja markkinointipalveluille.

Yksi viestintä- ja markkinointipalveluiden keskeisimmistä tehtävistä vuoden mittaan oli uuden Helsinki-brändin jalkauttaminen näkyväksi osaksi koko toimialan tekemistä.

Kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunta

Puheenjohtajan katsaus

Historian ensimmäinen Helsingin kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunta valittiin kaupunginvaltuustossa kesäkuussa. Sekä päätöksentekijät että toimialan henkilöstö ovat olleet uudessa tilanteessa, kun uuteen toimialaan yhdistettiin seitsemän aiempaa virastoa. Kulttuuri-, liikunta- ja nuorisopalvelut koottiin yhden katon alle ja uudessa hallinnossa on ollut kaikille opettelemista. Yhteinen nimittäjä toimialan palveluille löytyi kuitenkin nopeasti – kulttuurin ja vapaa-ajan toimiala luo hyvinvointia helsinkiläisten arkeen. Uuden toimialalautakunnan asiat käsittävät laajan sektorin aina liikuntapaikoista kaupunginorkesteriin. Tämä tuo lautakunnan työhön mukavaa vaihtelua, mutta vaatii toki luottamushenkilöiltä myös laaja-alaista perehtymistä.

Syyskuussa hyväksytty Helsingin strategia antoi suunnan uudelle toimikaudelle. Tavoitteena on olla maailman toimivin kaupunki myös kulttuurin ja vapaa-ajan palveluiden osalta. Olen erityisen iloinen siitä, että kaupunkistrategiassa tehtiin merkittäviä linjauksia toimialaamme koskevissa asioissa. Näitä tavoitteita linjattiin yhdessä elokuussa toimialan strategiaseminaarissa. Kaupungin keskeisiksi strategisiksi tavoitteiksi nostettiin nuorten syrjäytymisen vastainen työ ja helsinkiläisten liikkumisen lisääminen. Rakennamme Helsinkiä, joka on vetovoimainen tapahtuma- ja kulttuurikaupunki. Yksi tärkeä hanke tämän tavoitteen edistämiseksi tulevaisuudessa on merellisen taidebiennaalin perustaminen.

Joulukuussa kokoontuimme lautakunnan strategiaseminaariin pohtimaan, miten strategian tavoitteet viedään täytäntöön. Monia tavoitteita on jo ehditty edistää ja työ jatkuu tietysti koko vaalikauden ajan. Harva tavoite toteutuu yhdellä nuijan kopautuksella, sillä monen päämäärän saavuttaminen vaatii pitkäjänteistä työtä. Voimme kuitenkin olla ylpeitä siitä, että helsinkiläiset ovat erittäin tyytyväisiä kulttuurin ja vapaa-ajan toimialan palveluihin ja kävijämäärät ovat esimerkiksi museoissa kovassa kasvussa.

Kulttuuri- ja vapaa-aikalautakuntaa yhdistää vahva halu edistää helsinkiläisten hyvinvointia. Lautakunnan jäsenet ovat sitoutuneita ja paneutuvat asioihin. On ollut ilo toimia motivoituneen lautakunnan puheenjohtajana. Keskustelut ovat olleet vilkkaita, ja vaikka toisinaan on oltu erimielisiäkin, on yhteishenki lautakunnassa erinomainen. Kiitokset siis kaikille jäsenille ja varajäsenille hyvästä alusta tälle vaalikauden mittaiselle yhteiselle matkalle.

Haluan myös kiittää toimialan koko henkilöstöä, jonka osaaminen on ollut korvaamatonta uuden toimialan alkutaipaleella. Helsinki käy läpi historiansa suurinta hallintouudistusta, ja on selvää, että sellaisesta ei selvitä täysin ilman haasteita. Me päätöksentekijät voimme kuitenkin aina luottaa siihen, että asiat ovat hyvin valmisteltuja ja kaikki tekevät töitä yhteisten tavoitteiden eteen.

Nasima Razmyar

Kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunta

Lautakunnan jäsenet

Jäsen	Varajäsen
Nasima Razmyar (SDP) pj.	Niilo Toivonen
Arja Karhuvaara (Kok.) vpj.	Joel Harkimo
Laura Varjokari (Kok.)	Raine Luomanen
Otto Meri (Kok.)	Jenni Pajunen
Heimo Laaksonen (Kok.)	Heidi Ruhala
Mari Holopainen (Vihr.)	Hannu Oskala
Elina Moisio (Vihr.)	Päivi Meros
Jussi Chydenius (Vihr.)	Johanna Sydänmaa
Mikael Jungner (SDP)	Elisa Gebhard
Sami Muttilainen (Vas.)	Jani Valpio
Silja Borgarsdóttir Sandelin (RKP)	Simon Granroth
Terhi Peltokorpi (Kesk.)	Eeva Kärkkäinen
Mika Ebeling (KD)	Hanna-Kaisa Simojoki

Toiminta

Kulttuurin ja vapaa-ajan lautakunta aloitti toimintansa kaupungin siirtyessä 1.6.2017 pormestarimalliin. 13-jäsenisen lautakunnan puheenjohtaja on toimialan apulaispormestari Nasima Razmyar.

Lautakunnan esittelijöinä toimivat asiasisällöstä riippuen toimialajohtaja Tommi Laitio, hallintojohtaja Kirsti Laine-Hendolin, kulttuurijohtaja Tuula Haavisto, liikuntajohtaja Tarja Loikkanen ja nuorisoasiainjohtaja Mikko Vatka. Lautakunnan ja sen alaisten kulttuurijaoston, liikuntajaoston ja nuorisojaoston sihteeri on Miska Nera.

Lautakunta kokoontui yhdeksän kertaa. Se teki 93 päätöstä ja antoi 29 lausuntoa, enimmäkseen toimialaa koskevista valtuustoaloitteista. Ne liittyivät muun muassa nuorten vaikuttamismahdollisuuksiin, kulttuurin kehittämiseen ja liikuntamahdollisuuksien edistämiseen Helsingissä. Elokuussa lautakunta käsitteli ensimmäistä kertaa uuden toimialan talousarvioehdotuksen vuodelle 2018.

Lautakunta oli työskentelyssään ja päätöksillään mukana edistämässä vuonna 2018 avattavaa keskustakirjasto Oodia ja osaltaan uudistamassa nuorten vaikuttamisjärjestelmä Ruutia. Lisäksi se vuokrasi maa-alueita yhdistyksille ja yrityksille liikunnan, urheilun ja veneilyn käyttöön.

Kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunnan jaostot

Kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunnassa on kolme jaostoa: kulttuuri-, liikunta- ja nuorisajaosto. Jaostot asettavat omalta osaltaan tavoitteita palvelukokonaisuudelleen ja seuraavat niiden toteutumista.

Kulttuurijaosto

Jäsen	Varajäsen
Elisa Gebhard (SDP) pj.	Tuomas Finne (Tuomo Valokainen 8.11.2017 saakka)
Jenni Pajunen (Kok.) vpj.	Lasse Pipinen
Timo Vuori (Kok.)	Sirpa Kivilaakso
Hannu Oskala (Vihr.)	Marianne Niemelä
Pauliina Lehtinen (Vihr.)	Aino Toiviainen-Koskinen
Satu Silvo (Vihr.)	Ville Ylikahri
Elisa Tarkiainen (Kok.)	Jukka Mattila
Otso Kantokorpi (Vas.)	Katja Niemi
Petrus Pennanen (Pir.)	Satu Immonen

Yhdeksänjäsenisen kulttuurijaoston puheenjohtajana toimii Elisa Gebhard. Jaosto kokoontui kolme kertaa ja teki 15 päätöstä. Jaosto huolehtii taide- ja kulttuuritoimintaan sekä kulttuuripolitiikan toteuttamiseen tarkoitettujen avustusten jakamiseen liittyvistä tehtävistä sekä taiteen perusopetuksen opetussuunnitelmien hyväksymisestä. Jaosto antaa lausunnon toimialalautakunnalle tulosbudjetista ja toimintasuunnitelmasta.

Kulttuurijaosto myönsi taide- ja kulttuuriavustuksia aina isoista taidelaitosten toiminta-avustuksista pienempimuotoisiin projektiavustuksiin. Vuoden 2017 Helsingin kulttuuriteko -palkinnon myönnettiin Mahtava Merihaka -työryhmälle.

Liikuntajaosto

Jäsen	Varajäsen
Joel Harkimo (Kok.) pj.	Kristiina Ilvonen
Heidi Ruhala (Kok.)	Panu Hämäri
Pekka Löfman (Kok.)	Johanna Temonen
Johanna Sydänmaa (Vihr.) vpj	Joonas Lyytinen
Joonas Kolehmainen (Vihr.)	Nina Miettinen
Leila Vasama (SDP)	Harri Laiho
Jukka Järvinen (SDP)	Pirjo Kivistö (Sanna-Mari Oranen 8.11.2017 saakka)
Zahra Abdulla (Vas.)	Markus Lehtola
Marika Sorja (PS.)	Jari Laukas

Yhdeksänjäsenisen liikuntajaoston puheenjohtaja on Joel Harkimo. Jaosto kokoontui kaksi kertaa ja teki yhdeksän päätöstä. Liikuntajaosto huolehtii liikuntatoimintaan ja liikuntapolitiikan toteuttamiseen tarkoitettujen avustusten jakamiseen liittyvistä tehtävistä. Jaosto antaa lausunnon toimialalautakunnalle tulosbudjetista ja toimintasuunnitelmasta.

Liikuntajaosto teki esitykset kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunnalle vuoden 2018 laitos- ja säätiöavustuksista lautakunnalle sekä päätti liikunnan kansalaistoiminnan ja liikuntatapahtumien avustusmuodoista ja -perusteista.

Nuorisajaosto

Jäsen	Varajäsen
Mari Holopainen (Vihr.) pj.	Tommi-Juhani Jokinen
Riina Kasurinen (Kok.)	Konsta Nupponen
Sebastian Franckehaeuser (Kok.)	Helena Kantola
Dennis Hamro-Drotz (Kok.)	Nina Sillantaka
Pauliina Saares (Vihr.)	Juho Heikkilä
Niilo Toivonen (SDP) varapj.	Riku Vainio

Kalle Polkutie (Vas.)	Heta Hölttä
Toni Ahva (PS)	Selma Mäkitalo
Pazilaiti Simayijiang (FP) (Kukka Eskola 8.11.2017 saakka)	Tintti Laiho (Pazilaiti Simayijiang 8.11.2017 saakka)

Yhdeksänjäsenisen nuorisajaoston puheenjohtaja on Mari Holopainen. Jaosto kokoontui kolme kertaa ja teki kymmenen päätöstä. Nuorisajaosto huolehtii nuorisotyöhön ja nuorisopolitiikan toteuttamiseen tarkoitettujen avustusten jakamiseen liittyvistä tehtävistä sekä seuraa nuorten vaikuttamisjärjestelmän ja nuorten aloiteoikeuden toteutumista kaupungissa. Jaosto antaa lausunnon toimialalautakunnalle tulosbudjetista ja toimintasuunnitelmasta.

Nuorisajaosto myönsi leiri- ja starttiavustuksia, tapasi Ruudin ydinryhmäläisiä sekä perehtyi nuorisopalvelukokonaisuuden toimintaan.

Liitteet

Liite 1. Kulttuuripalvelukokonaisuuden organisaatio 1.6. – 31.12.2017

Liite 2. Liikuntapalvelukokonaisuuden organisaatio 1.6. – 31.12.2017

Liite 3. Nuorisopalvelukokonaisuuden organisaatio 1.6. – 31.12.2017

Liite 4. Toimialan hallinnon organisaatio 1.6. – 31.12.2017

Liite 5. Suoritetavoitteiden toteutuminen palveluittain 1.1. - 31.12.2017

Liite 6. Sitovien toiminnallisten tavoitteiden toteutuminen palveluittain 1.1. – 31.12.2017

Liite 1. Kulttuuripalvelukokonaisuuden organisaatio 1.6. – 31.12.2017

Kulttuuri				
Kaupunginkirjasto	Kaupunginmuseo	Kaupunginorkesteri	HAM Helsingin taidemuseo	Yleiset kulttuuripalvelut
Alueelliset kirjastot -yksikkö Yhden, kahden ja kolmen kirjaston hallinnolliset kokonaisuudet (25 kpl)	Yleisöpalvelut -yksikkö Näyttelyt ja ohjelmisto Oppimis- ja hyvinvointipalvelut Asiakkaan kohtaaminen Myyntipalvelu		Taidekokoelma -yksikkö Koordinointi ja projektien tekninen toteutus -tiimi Taidekonservointi ja taideteosturvallisuus -tiimi	Alueelliset kulttuuripalvelut Kannentalo Malmitalo Stoa Vuotalo Savoy-teatteri
Keskustakirjasto Palvelutiimi Kirjasto 10	Kulttuuriperintöyksikkö Esinekokoelmat Kuvakokoelmat Kulttuuriympäristöt		Julkinen taide -yksikkö	Kohdennetut kulttuuripalvelut -yksikkö Annantalon taideopetus Annantalon ohjelmatuotanto Annantalon sidosryhmät -ja projektit Kansainvälinen kulttuurikeskus Caisa
Aineisto- ja metatietoyksikkö Metatieto- ja sisältötiimi Osto- ja käsittelytiimi			Taidenäyttelyt -yksikkö Myynti ja asiakkaan kohtaaminen -tiimi	Kumppanuudet ja avustukset -yksikkö
Valtakunnallinen kehittämissyksikkö Verkkopalvelut ja viestintätiimi Kansainvälinen yhteistyötiimi Kansainvälinen tiimi				

Liite 2. Liikuntapalvelukokonaisuuden organisaatio 1.6. – 31.12.2017

Liikunta		
Liikuntaan aktivointi	Liikuntapaikat	Ulkoilupalvelut
<p>Kohdennetut liikuntapalvelut -yksikkö</p> <p>Läntinen liikuntatiimi Pohjoinen liikuntatiimi Itäinen liikuntatiimi</p>	<p>Itäinen alueyksikkö</p> <p>Itäkeskuksen uimahallin tiimi Latokartanon aluetiimi Myllypuron aluetiimi Liikuntamylyn tiimi Kontulan aluetiimi</p>	<p>Lähiliikuntayksikkö</p> <p>Ulkoilualueet ja leirintätiimi Ulkoilureitit tiimi Lähiliikuntatiimi</p>
<p>Kumppanuusyksikkö</p> <p>Liikuntapaikkojen varaukset ja avustukset Venepaikkojen varaukset Tapahtumat</p>	<p>Läntinen alueyksikkö</p> <p>Töölön kisahallin tiimi Yrjönkadun ja Kumpulan tiimi Töölön aluetiimi Käpylän aluetiimi Uimastadionin tiimi</p>	<p>Merelliset palvelut -yksikkö</p> <p>Läntinen veneilytiimi Itäinen veneilytiimi Muu merellinen toiminta tiimi</p>
<p>Liikunnan edistämisyksikkö</p> <p>Liikunnansuunnittelu Henkilöstöliikunta Hankkeet</p>	<p>Pohjoinen alueyksikkö</p> <p>Oulunkylän aluetiimi Pirkkolan liikuntapuiston tiimi Talin aluetiimi Pukinmäen aluetiimi</p>	<p>Ylläpitoyksikkö</p> <p>Ylläpitotiimi Logistiikkatiimi Kiinteistötekniikkatiimi</p>

Liite 3. Nuorisopalvelukokonaisuuden organisaatio 1.6. – 31.12.2017

Nuoriso		
Läntinen nuorisotyö	Pohjoinen nuorisotyö	Itäinen nuorisotyö
Eteläinen nuorisotyöyksikkö	Koillinen nuorisotyöyksikkö	Herttoniemen nuorisotyöyksikkö
Haagan nuorisotyöyksikkö	Malmin nuorisotyöyksikkö	Itäkeskuksen nuorisotyöyksikkö
Helsingfors svenska ungdoms-arbetsenhet	Maunulan nuorisotyöyksikkö	Kontulan nuorisotyöyksikkö
Kannelmäen nuorisotyöyksikkö	Pasilan nuorisotyöyksikkö	Vuosaaren nuorisotyöyksikkö
Kulttuurisen nuorisotyön yksikkö	Viikin nuorisotyöyksikkö	Ympäristötoiminnan nuorisotyöyksikkö
Munkkiniemen nuorisotyöyksikkö	Verke	Kumppanuusyksikkö
Tapahtumayksikkö		

Liite 4. Toimialan hallinnon organisaatio 1.6. – 31.12.2017

Toimialan hallinto						
Hallinto- palvelut	Henkilöstö- palvelut	Kehittämisi- palvelut	Talous- ja suunnittelu- palvelut	Tieto- hallinto- palvelut	Tilapalvelut	Viestintä- ja markkinointi- palvelut
Päätösenteon tuki -yksikkö	Työnantaja- ja työhyvinvointi- palvelut -yksikkö	Suunnittelu- yksikkö	Talouden ja toiminnan suunnittelu -yksikkö	ICT-palvelut		Markkinointi- viestinnän yksikkö
Yleiset toimistopalvelut -yksikkö	Osaaminen ja henkilöstö- resurssit -yksikkö	Yksikön päällikkö	Talouden tuki -yksikkö	ICT-kehitys		Asiakkuudet ja vuorovaikutus -yksikkö
				ICT-tuki		

Liite 5. Suoritetavoitteiden toteutuminen palveluittain 1.1. - 31.12.2017

Kaupunginkirjasto	Talousarvio	TA-muutokset	Yhteensä	Toteutunut	Poikkeama
Suoritetavoitteet					
Lainat, kpl	9 300 000	0	9 300 000	8 961 355	-338 645
Toimitetut varaukset	1 100 000	0	1 100 000	94 473	-1 005 527
Kirjastokäynnit, kerta	620 000	0	620 000	6 545 360	5 925 360
Verkkokäynnit, kerta	8 200 000	0	8 200 000	8 270 098	70 098
Käynnit, yhteensä	14 400 000	0	14 400 000	14 815 458	415 458
Toiminnan laajuustiedot					
Aukiolotunnit	106 500	0	106 500	104 717	-1 783
Kaupungin taidemuseo	Talousarvio	TA-muutokset	Yhteensä	Toteutunut	Poikkeama
Suoritetavoitteet					
Kävijämäärä yhteensä	145 000	0	145 000	203 734	58 734
Uusien julkisen taiteen hankkeiden käynnistäminen	2	0	2	4	2
Näyttelyt	17	0	17	24	7
Toiminnan laajuustiedot					
Näyttelyiden laajuus					
Näyttelykävijät	145 000	0	145 000	203 734	58 734
Verkkokävijät	160 000	0	160 000	306 300	146 300
Yhteensä	305 000	0	305 000	510 034	205 034
Kokoelmien laajuus					
Karttuva kokoelma	6 215	0	6 215	6 265	50
Julkiset veistokset	195	0	195	196	1
Julkinen taide ja prosenttiperiaate-teokset	286	0	286	293	7
Deponoinnit (muille mus.)	229	0	229	229	0
Muut (myös lahj.)	2 245	0	2 245	2 240	-5
Yhteensä	9 170	0	9 170	9 223	53
Aukiolotunnit	2 431	0	2 431	2 432	1
Yleiset kulttuuripalvelut (sis. aiemman kulttuurikeskuksen toiminnan)	Talousarvio	TA-muutokset	Yhteensä	Toteutunut	Poikkeama
Suoritetavoitteet					
Taide- ja kulttuuriopetus erityisesti lapsille					
Opetustuntien määrä	15 000	0	15 000	16 479	1 479
Oppilasmäärä yhteensä	14 500	0	14 500	23 249	8 749
Kulttuuritoiminta toimipaikoissa (Stoa, Vuotalo, Malmitalo, Kanneltalo, Annantalo, Caisa)					
Esitykset taloissa	1 350	0	1 350	1 421	71
Esitykset ja tapahtumat talojen ulkopuolella	120	0	120	143	23
, joista yhteisölliset esitykset ja tapahtumat	255	0	255	77	-178
Taidenäyttelyiden lukumäärä	130	0	130	109	-21
Toiminnan laajuustiedot					
Kävijöitä toimipaikkojen tilaisuuksissa	320 000	0	320 000	447 449	127 449
Kävijät, näyttelyt	200 000	0	200 000	320 341	120 341
Kävijät, esitykset taloissa	120 000	0	120 000	127 108	7 108
Kävijät, esitykset ja tapahtumat talojen ulkopuolella	45 000	0	45 000	147 961	102 961
, joista kävijät yhteisölliset esitykset ja tapahtumat	21 000	0	21 000	161 825	140 825
Artist in Residence, käyttöpäivät keskimäärin majoitustilat	220	0	220	220	0
Tilavuokraukset taiteilijoille, kpl (Harakan saari)	30	0	30	30	0
Käsiteltyjä avustuksia, kpl	990	0	990	792	-198
Myönnettyjä avustuksia, kpl	600	0	600	592	-8
Toiminnan laajuustiedot					

Savoyn teatterisalin käyttöpäivät	210	0	210	241	31
Savoyn teatterisalin kävijät	65 000	0	65 000	95 126	30 126
Esplanadin lavan kävijät	60 000	0	60 000	102 000	42 000

Kaupunginmuseo	Talousarvio	TA-muutokset	Yhteensä	Toteutunut	Poikkeama
Suoritetavoitteet					
Näyttelyt ja julkaisut	7	0	7	7	0
Annetut lausunnot ja muistiot	500	0	500	755	255
Kokoelmien laajuus (objektimäärä):					
• kulttuurihistoriallinen kokoelma	453 598	0	453 598	453 568	-30
• valokuvat	972 837	0	972 837	985 300	12 463
• taide	6 175	0	6 175	6 168	-7
• arkeologiset kokoelmat	92 429	0	92 429	92 429	0
Kokoelmista avattuna Finna-tiedonhakupalvelun kautta	52 500	0	52 500	59 617	7 117
Toiminnan laajuustiedot					
Asiakkaiden lukumäärä, josta	550 000	0	550 000	1 378 664	828 664
• näyttelykävijät	200 000	0	200 000	434 509	234 509
• muut asiakkaat	30 000	0	30 000	20 779	-9 221
• verkkokävijät	320 000	0	320 000	923 376	603 376
Kaupunginorkesteri	Talousarvio	TA-muutokset	Yhteensä	Toteutunut	Poikkeama
Suoritetavoitteet					
Sinfoniakonsertit	43	0	43	46	3
Viihdekonsertit	5	0	5	5	0
Lasten- ja koululaiskonsertit	5	0	5	22	17
Muut konsertit	0	0	0		0
Tilaukskonsertit	1	0	1	5	4
Ulkomaiset konsertit	1	0	1	1	0
Kamarimusiikkikonsertit	20	0	20	11	-9
Avoimet kenraaliharjoitukset	20	0	20	23	3
Toiminnan laajuustiedot					
Kokonaiskuulijamäärä	110 000	0	110 000	111 939	1 939
Nuorison palvelukokonaisuus	Talousarvio	TA-muutokset	Yhteensä	Toteutunut	Poikkeama
Suoritetavoitteet					
Käyntikertoja	1 410 000	0	1 410 000	1 512 956	102 956
Nuorten pienryhmät	2 500	0	2 500	2 821	321
Toiminnan tuottamiseen osallistuneet nuoret	1 430	0	1 430	2 789	1 359
Liikunnan palvelukokonaisuus	Talousarvio	TA-muutokset	Yhteensä	Toteutunut	Poikkeama
Suoritetavoitteet					
Laitostoiminnan käyntikerrat	3 774 000	0	3 774 000	3 876 966	102 966
Ulkokenttätoiminnan käyntikerrat	4 171 500	0	4 171 500	3 613 700	-557 800
Uimarantatoiminnan käyntikerrat	789 000	0	789 000	746 180	-42 820
Liikunnanohjauksen käyntikerrat, josta	700 000	0	700 000	728 971	28 971
EasySport käyntikerrat	45 000	0	45 000	70 599	25 599
FunAction käyntikerrat	22 000	0	22 000	27 922	5 922
Leirinnän yöpymiskerrat	92 000	0	92 000	92 827	827
Venesataman venepaikat, kpl	11 800	0	11 800	11 930	130
Kalastusluvut, kpl	7 000	0	7 000	7 478	478

Liite 6. Sitovien toiminnallisten tavoitteiden toteutuminen palveluittain 1.1. – 31.12.2017

Kulttuuripalvelukokonaisuus

Kaupunginkirjasto	Aukiolotunnit	106 500	104 717	-1 783
Kaupunginkirjasto	Käyntien määrä	14 400 000	14 815 458	415 458
Taidemuseo	Kävijämäärä yhteensä	145 000	203 734	58 734
Yleiset kulttuuripalvelut	Opevin ja taidetoimijoiden yhteiset foorumit	2	2	0
Yleiset kulttuuripalvelut	Opettajien ja taidetoimijoiden koulutukset	2	2	0
Yleiset kulttuuripalvelut	Kulttuuriset ja vapaa-ajan kurssit	60	100	40
Yleiset kulttuuripalvelut	Taiteen perusopetus, rahoitus kohdennetut	1	1	0
Yleiset kulttuuripalvelut	Ehdotus avustusten jakoperusteista	1	1	0
Savoy-yksikkö	Esitykset; Savoy ja Esplanadi	320	428	108
Kaupunginmuseo	Asiakasmäärä	550 000	1 378 664	828 664
Kaupunginorkesteri	Sinfoniakonserttien määrä	43	46	3

Nuorisopalvelukokonaisuus

Nuoriso	Käyntikerrat	1 410 000	1 512 956	102 956
Nuoriso	Nuorten pienryhmät	2 500	2 821	321
Nuoriso	Toiminnan tuottamiseen osallistuneet nuoret	1 430	2 789	1 359
Nuoriso	RuutiBudjetin vakinaistaminen	1	1	0

Liikuntapalvelukokonaisuus

Liikunta	Palveluiden asiakastytyväisyys	3,6	4,2	0,58
Liikunta	Monitoimi- ja uimahallien käyntikerrat	1 800 000	1 843 448	43 448

Yhtä lukuun ottamatta kaikki vuoden 2017 sitovaa tavoitetta (17 kpl) toteutuivat.

Kaupunginkirjaston aukiolotuntitavoite alittui, koska kaksi kirjastoa (Malmi ja Kallio) oli osan vuotta suljettuina peruskorjauksen vuoksi ja yksi laitoskirjasto jouduttiin sulkemaan sisäilmaongelmien vuoksi.